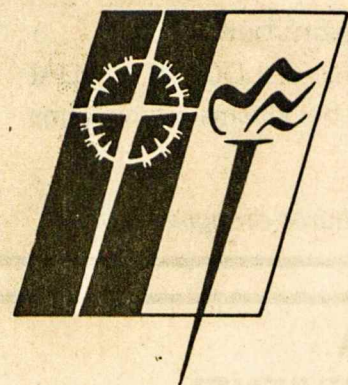

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (2120) 1990 SPALIS-OCTOBER 9

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

Kova dar tik prasideda

Prabėgo jau septyni kieto darbo, planavimo, užtarėjų ieškojimo, ginčų ir netikrumo mėnesiai. Kovo 11-toji tautą nušvietė nauja laisvės šviesa, sujūdino džiaugsmingas minias, spaudė ašaras ir piešė nepriklausomo gyvenimo vizijas. Blokadinė priespaulė ir suirutė pačioje Sovietų Sąjungoje tamsiais debesimis ėmė slėpti prašvitusią Lietuvos padangę. Problemų ir spėliojamų krūvis užgėlė tautą ir jos vadovybę.

BET iš apkasų jau pakilta — nebėra kelio atgal. Be reikios apdairumo, strategijos ir drąsos. Tiesa, buvo žinota, kad su klūtėmis teks susidurti. Niekas betgi nežinojo, nė nenujaute, kokia eile įvykiai judės. O dabar reikia juos sutikti, orientuotis ir spręsti. Atsiranda klausimas — kaip? Išskyla nuomonių skirtumai, taktikų variantai. Su tuo visu drauge ir nemaloni patirtis — įvairių reikmenų trūkumas, tuštėjanti pardavėjų lentynos. Visą laiką buvusi ribota medžiaginė gerovė ima trauktis į sunkiai beįsivaizduojamą ratą. Netikrumas — ką gausi ir ką prarasi, ką reikės atiduoti, kad galėtum kaip nors dar pavišiuje laikytis, — prašyte prašosi kokios nors išeities. Akys krypta į vadovybę — kur gi yra Moze, kuris galėtų tautą išvesti į pažadėtąją žemę? O eiti reikia. Sustojus dykumų kaitra užmuštų naujagimių, ir mes liktume be jokios ateities. Kai kurie tautiečiai stropiai ima dairytis po pasaulį, kur teka "pieno upės", kur "laimingieji" tremtiniai, kadaise savanoriškai pasukę į vakarus, išjungę į ramų ir sotų gyvenimą. Spaudos apžvalgininkas Lietuvoje taikliai ironizuoja paradoksą: kažkada buvo skelbiama, kad išeiviai į laisvą tėvynę keliais pareitų; šandien iš jos visi išeitę, jei kas leistų... Ryškėja platesnės apimtys sankirtis — nuagėlės medžiaginės gerovės vilionės ar kantrybės išlaukti ir visa susikurti gimtojoje žemėje? Kokie virpėjimai bejudintų užsibrėžtą siekių liniją, nepriklausomybės įgyvendinimas ir Lietuvos ateitis negali būti gretinama su šiuokartinėmis medžiaginės gerovės problemom lengvam pasirinkimui.

IŠEIVIJA seka, rūpinasi, komentuoja. Pergauna kiekvieną Lietuvos vadovybės žingsnį, bando ieškoti matomų nesutarimų priežasčių. Reikia pripažinti, kad visa tai kiek išblaško, atitraukia nuo planų, sukelia abejonių ir aplamai atsiliepia į pakiliusiu nuotaiką. Bet išeivija juk, kaip ir tautos kamienas, jau yra iš apkasų pakilusi. Žengti atgal reikėtų absurda, nes dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo veikta penkiasdešimt metų, prisiekta, pasižadėta. Visas lietuviškas gyvenimas buvo surikiuotas kovai už lietuviškumą ir nepriklausomybės atstatymą. Po Kovo 11-tosios tikroviškiausia ištarmė yra: kova dar tik prasideda. Klausimas telieka — kaip persiorganizuoti, kaip mobilizuotis, kaip stiprinti pajėgumą, kada ir ką atakuoti, kad išseivijos fronto užnugaris efektingiau pagelbėtų pirmose linijose kovojantiems Lietuvos vadovams. Pergauname prezidento Busho laikyseną ir jo "draugystę" su Gorbaciovu. Vakarų sostinių derinimasis prie didžiųjų galybių politikavimo, rodos, ima ir stato nebeperžengiamas užvaras, pro kurias būtina pralįsti. Keliai kartais pasidaro labai nebeaiškūs, sunkūs, nebeapatikimi. Bet tai nereikia, kad nebereikėtų ieškoti užuolankų, kitų perėjimų. Pirmieji bandymai gali pasirodyti ir nesėkmingi. Tačiau "lašas po lašo ir akmenį pratašo". Reikia patvarumo ir nuolatinės, gal geriau koordinuotos veiklos. Darbais pasidalinę mūsų politiniai veiksniai, jei patys vieni ko ir nebeįstengytų, turėtų organizuoti platesnius kadrus paramai ir pagalbai kovoje už nepriklausomybę. Baltiečių ir kitų pavergtų tautų santalka turėtų nebeapsitenkinti vien tik demonstracijomis. Okupacija — tarptautinio pobūdžio nusikaltimas. Išeivijai taja mintimi veikti yra laisvos rankos. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Pirmoji socialistų vyriausybė

Ontario parlamento rinkimus rugsėjo 6 d. pirmą kartą šios provincijos istorijoje laimėjo NDP socialistai. Laimėjimas buvo netikėtas, atnešęs problemų jų vadui Bob Rae. Nors parlamente jis turėjo asatūnoliokos atstovų daugumą, sunku buvo sudaryti ministerių kabinetą. Trūko Ontario gyventojams labiau žinomų NDP politikų ir veikėjų. Premjeras Bob Rae kabinatą paskelbė ir su jo nariais buvo prisaikindant tik spalio 1 d. Toronto universiteto salėje, talpinančioje 1.700 žiūrovų. Istorinė NDP šventė sutraukė gausų socialistų būrį, daug šios partijos veikėjų iš visos Kanados. Tarp jų buvo ir NDP socialistas Ontario provincijoje vadovavęs Stephen Lewis, pritrūkęs kantrybės ir per anksti pasitraukęs iš politikos. Dabar jis save laiko diplomatu, nes ministras pirm. B. Mulroney jį buvo paskyręs Kanados ambasadoriumi Jungtinėse Tautose.

Premjeras Bob Rae į savo pirmą ministerių kabinetą įjungė rekordinį skaičių moterų —

net vienuolika, kai jų iš viso dabartiniame parlamente tėra devyniolika. Liberalų premjeras Petersonas savo kabinete turėjo tik šešias moteris. Premjeras Bob Rae dvidešimt šešių vietų ministerių kabinetui įtraukė ir dvyliką pirmąkart parlamentan išrinktų NDP socialistų, neturinčių politinės partijos. Tik pagrindinės ministerijos ir kiti ministrai priklauso premjero pavduojėms ir finansų ministeris Floyd Laughren, darbo ministeris Bob Mackenzie, sveikatos ministeris Evelyn Gigantes, namų statybos ministeris Dave Cooke, teisingumo ministeris Howard Hampton, vidaus reikalų ministeris Mike Farnan. Švietimo ministeris premjeras Bob Rae pasirinko moterų teisių gynėją Marion Boyd, kuriai Londono centro rinkiminėje apylinkėje rugsėjo 6 d. pralaimėjo rinkimus paskelbęs Ontario premjeras ir liberalų vadovas D. Petersonas. (Nukelta 1 psl.)

Vaidzai iš Lietuvos kankinių šventės Anapilyje-Mississaugoje 1990 m. rugsėjo 30 d. Viršuje: solistų trijulė — R. Paulionis, M. Bizinkauskaitė-Bildienė, S. Žiemelytė atlieka religinio koncerto programą. Taip pat dalyvavo sol. R. Strimaitis, fleitistas T. Regina, muz. J. Govedas ir parapijos choras. Dešinėje: sutvirtinamųjų berniukų būrelis. Apačioje: kairėje — vysk. P. Baltakis teikia Sutvirtinimo sakramentą jaunuoliui R. Tumosaitiui; dešinėje: šventės dalyviai — Lietuvos generalinis konsulas H. Lapas, vysk. P. Baltakis, "TŽ" red. prel. dr. Pr. Gaida Anapilio salėje. Aprašymą žiūr. 5 psl.

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Komunistinio siaubo griuvėsiuose

Konferencija, kurioje buvo svarstomi nauji tikinčiųjų uždaviniai Vidurio ir Rytų Europos šalyse. Iš Lietuvos dalyvavo kun. V. Aliulis

A. LEMBERGAS

1990 m. rugpjūčio pabaigoje Amplefortho benediktinų vienuolyne, Šiaurės Anglijoje, įvyko trijų dienų tarptautinis teologų ir intelektualų pasitarimas apie naujus K. Bendrijos uždavinius, kuriuos kelia Rytų ir Vidurio Europos permainos. Iš poros šimtų pasitarimo dalyvių apie trisdešimt buvo atvykę iš Sovietų Sąjungos ir kitų Rytų bei Vidurio Europos kraštų. Trūko tik tai Albanijos. Konferencijos dalyviai pasiskirstė į dešimt diskusijų grupių, kad geriau išgildintų esamą padėtį, kuri iš komunizmo išsivadavusiose ar išsivaduojančiose šalyse labai nevienoda. Antai sąlygos Vengrijoje ir Lietuvoje labai skiriasi nuo tų, kurios matomos Bulgarijoje ir Rumunijoje.

Matyti stipriasias ir silpnasias puses

Aplamai visi sutinka, jog kiekvienoje padėtyje reikia tiksliai įvertinti ir tai, kas teigiama, ir tai, kas neigiama. Kitaip tariant, nustatyti, kur glūdi atskirų kraštų tikinčiųjų stiprybė ir silpnybė. Kai kas mano, kad, pavyzdžiui, Lenkijoje ir Ukrainoje glaudžius jų ryšius su tautiškuumu reikia laikyti tvirtybės šaltiniu. Tačiau kiti linkę manyti, jog tikėjimo ir tautos reikalų suplakimas gali būti labai žalingas. Dar kiti teigia, kad susiskaldymas į konfesijas ir atskirų kraštų Bendrijas ardo krikščionių vienybę. Kyla pavojus, kad atsinaujins jų tarpusavio kova, kuri komunistų persekiojimo laikais buvo atslūgusi.

Vieno kalbėtojo nuomone, Rytų Bendrijos daugiau pasitarnauja tautų siekiams, o Vakarų — tautų susitaikymui. Buves "Laisvosios Europos" radijo direktorius George Urban'as atkreipė dėmesį į tai, kad Ortodoksų Bendrija Sovietų Sąjungoje kontroliuoja atsilikusi ir išpuikusi, savo vertę žinant hierarchija, su kuria tikintieji neturi ryšio.

Padaugėję krikščiai neabejotinai ortodoksų laimėjimas, tačiau labai dažnai religingumo padidėjimas tėra tik išorės dalykas, be gilesnio išgildinimo ir krikščioniškos tiesos ir tradicijų. Čekoslovakijoje, Vengrijoje ir Lietuvoje K. Bendrija nepaprastai gerbiama. Tai rodo nuomonių apklauskos šiose šalyse. Tačiau kyla pavojus tapti savo populiarumo auka: atsidūrus pačioje garbės viršūnėje, tėra tik tiktai kelias žemyn, kaip pažymėjo vienas kalbėtojas.

Paukštelis nemoka skraidyti

Kito kalbėtojo nuomone, Rytų ir Vidurio Europos Bendrijos pasiliko tokios, kokios buvo šio šimtmečio vidury, bet jos turi staiga spręsti nūdienos problemas ir tam visiškai nepasirengusios. "Narvelis atidarytas, bet jo paukštelis nebemoka skraidyti", vaizdingai aiškino vienas kalbėtojas. Sakoma, kad tuo požiūriu tikrai išimti sudaro Rumunijos baptistai, kurie yra gerai susiorganizavę, turi pajėgių pasauliečių ir naudoja pačius naujausius evangelizavimo būdus. Rytų Bendrijos nėra pasirengusios atremti Vakarų materializmo ir vartotojiškumo bangą, augantį supasaulėjimą, neturi patirties spręsti tokias problemas, kaip abortai, pornografija, kuri ypač paplito Vengrijoje. Komunizmas sužlugdė žmonių dorovę, jų atsakomybės jausmą, apribojo Bendrijos veiklą apeigomis. Tačiau persekiojama Rytų Bendrija sukaupė nepaprastai vertingą patirtį, kad žmonijai būtina reikia Dievo, kad visuomenė be Dievo yra visiškai nepakenčiama. Šią patirtį ji gali perduoti Vakarams ir taip prisidėti prie gilesnio krikščioniškos supratimo bei jos vertybių puoselėjimo.

Lietuvos reikalai

Amplefortho pasitarime Lietuvai atstovavo kun. Vaclovas Aliulis. Konferencijoje

jis išplatino petiją, raginančią kelti Baltijos valstybių nepriklausomybės klausimą Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarime Paryžiuje. "Esame įsitikinę, kad, neišspręsdami Pabaltijo problemos, neįmanoma kurti Europos valstybių vienybės, kuri remtųsi teisingumu", sakoma petijoje.

Lietuviai labai gerbia savo K. Bendriją, ja pasitiki, nes tai vienintelė nesusikompromitavusi institucija. Pakeitus konstituciją, jau leidžiama Lietuvos mokyklose mokytį tikybos, tačiau, kunigo Aliulio žiniomis, tuo kol kas galės pasinaudoti vos trečdalis mokyklų, nes trūksta tikybos mokytojų, vadovėlių, teologijos veikalu. Vaikai labai patenkinti naujomis tikybos pamokomis, bet daugelis jaunuolių yra abejingi, juos labiau domina rokenrolas ir seksas. Kalbėtojas ragino Vakarus finansuoti padėti lietuviams studijuoti Vakarų universitetuose. Lietuvos vyriausybė tikisi, kad K. Bendrija daug nuveiks dorovės atnaujinimo srityje ir remia jos pastangas.

Daug ko trūksta

Liublijanos arkivyskupas Aloyzas Sustaras patvirtino, kad politikos pokyčiai iškėlė Bendrijai naujus uždavinius, kuriems ji tebėra mažai pasirengusi ir negalėjo pasirengti dėl priespaudos ir persekiojimų. Trūksta žmonių, ištaigų, mokyklų, kad ji galėtų veiksmingai dalyvauti naujos visuomenės tvarkos kūrime.

Vengrų katalikų žurnalo redaktorių kun. Laszlo Lukacz irgi pripažino, kad labai trūksta intelektualinių, dvasinių ir medžiaginių išteklių. Ypač bloga vienuolių padėtis: patys jauniausi vienuoliai jau prapokę šešiasdešimt metų, nėra patalpų, kur jie galėtų vesti savo bendrijos gyvenimą. Daugelis tėvų norėtų leisti savo vaikus į katalikų mokyklas, tačiau vienuoliai negali paten-

(Nukelta 2 psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Bendras Lietuvos ir Sov. Sąjungos pareiškimas

Lietuvių informacijos centro pranešimu, spalio 2 d. Kremliuje susitiko Lietuvos ir Sov. Sąjungos delegacijos ir po keturių valandų pokalbio paskelbė bendrą pareiškimą.

Jame pabrėžiama, kad delegacijų susitikimas yra skirtas išnagrinėti klausimams, susijusiems su oficialių dvišalių derybų paruošimu. Sov. Sąjungos delegacijai vadovavo N. I. Ryžkovas, Lietuvos delegacijai — V. Landsbergis. Pokalbio metu pasikeista nuomonėmis apie būsimų derybų problematiką ir procedūras. Visiems klausimams parengti buvo nutarta sudaryti bendrą darbo grupę, kuriai vadovaus Sov. Sąjungos ministerio pirmininko pavaduotojas V. Ch. Dogužilovas ir Lietuvos ministerės pirmininkės pavaduotojas R. Ozolas. Ši grupė numatyta per dvi savaites paruošti atitinkamus pasiūlymus.

Delegacijos susitarė tęsti darbą dėl dvišalių prekybinių-ekonominių tarpusavio santykių 1991 metais. Žinovams pavesta parengti pasiūlymus, liečiančius finansus ir Antrojo pasaulinio karo veteranus, gyvenančius Lietuvoje, taipgi ir kitus socialinio piliečių aprūpinimo klausimus. Derybų problematika ir procedūriniai klausimai numatomi nagrinėti delegacijų eiliniame susitikime.

Principinis klausimas

Lietuvos vyriausybė pabrėžia, kad tarp Vilniaus ir Kremliaus spalio 2 d. pradėti pasitarimai nėra derybos, o tik įvadiniai derybas. Lietuvos nusistatymas yra, kad derybos prasidės tik po to, kai abi pusės pasirašys protokolą, apibrėžiantį tas derybas. Lietuvos siūlomame protokole tvirtinama, kad derybos vyks tarp dviejų nepriklausomų šalių.

Susitarė tartis

Toronto "The Globe and Mail" spalio 3 d. laidoje paskelbė Reuterio pranešimą iš Maskvos, kad Lietuva ir Sov. Sąjunga susitarė pradėti formalias derybas, liečiančias Lietuvos nepriklausomybę. Šitai pareiškė Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis. Būsimosios sudarytos žinovų grupės įvairių klausimų aptarimams. Taipgi ruošiamas ir derybų tvarkaraštis. Šis svarbus abiejų šalių susitikimas esąs pats pirmasis po to, kai Lietuva paskelbė nepriklausomybę kovo mėnesį. Derybų reikalu jokio skubėsinio komentaro sovietai nepareiškė. Dar neseniai Maskvoje buvo kalbama, kad būtų pagaidaujama Lietuvą laikyti "atnaujintos" federacijos su-

dėtyje. Lietuvos vyriausybėi atstovaujantis kalbėtojas pareiškė, kad pasitarimo atmosfera buvusi palanki.

"The Toronto Star" spalio 3 d. pranešime apie Lietuvos ir Kremliaus pasitarimus pastebi, kad ekonominiame abiejų šalių bendravime, pagal projektuojamą sutartį, Lietuva nebeprisklausysianti nuo Maskvos kontrolės; bus tariamasi tik, ką iš centro pirkti ir ką jam parduoti.

Reikšmingos pastangos

JAV senatoriai ir toliau kelia Baltijos valstybių klausimą. Vėl tiek tiek pajudėjo buvę atidėti trys svarstymai, liečiantys baltiečių padėtį. Du iš jų buvo nukreipti į prezidentą Bushą. Rugsėjo 28 d. Donald W. Riegle (D-MI) ir jam pritariantys senatoriai, kurių 21, laišką prezidentui pasisako už paremimą baltiečių, norinčių dalyvauti lapkričio mėnesio Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje (CSCE) ir skatina prezidentą viską padaryti, kad Estija, Latvija ir Lietuva galėtų dalyvauti tame istorinėse reikšmės suvažiavime kaip pilnateisiai nariai arba bent kaip stebėtojai.

Baltijos valstybės jau buvo prašiusios stebėtojų teisių birželio mėnesio CSCE konferencijoje, Kopenhagoje, bet prašymą atmetė danų sekretoriatas, vengdamas Sovietų Sąjungos pasipriešinimo. Riegle laiškas prezidentui įrodo, kad "suteikimas dalyvio ar stebėtojo teisių CSCE konferencijoje būtų svarbus Vakarų demokratijų pareiškimas", kartu stiprinant Baltijos valstybių padėtį derybose dėl nepriklausomybės įgyvendinimo.

Baltijos valstybių užsienio reikalų ministeriai spalio 2 d., kaip Danijos, Islandijos ir Norvegijos vyriausybės svečiai, dalyvavo paruošiamajame CSCE konferencijos posėdyje.

Kiti senatoriai iškėlė rimtą susirūpinimą, kad Vokietijos sujungimo sutartyje 244 kai kas galėtų įžiūrėti JAV politikoje pokyčius, liečiančius Baltijos valstybių neteisėtą įjungimą į Sovietų Sąjungą. Tačiau senato užsienio reikalų komitete valstybės departamentu pareigūnas Robert Zoellick patvirtino, jog Busho administracijos pozicija Baltijos kraštų atžvilgiu lieka tokia yra buvusi per daugelį metų ir 2+4 sutartis neliesianti Baltijos valstybių.

Trečiasis atidėtas svarstymas yra \$10 milijonų parama Baltijos kraštams. Pasiūlymas senatė buvo priimtas rugpjūčio mėnesį, bet dar sulaukys atstovų rūmuose. Visa eilė senatorių šį finansinės paramos (Nukelta 1 psl.)

Šiame numeryje:

Kova dar tik prasideda

Reikalingos visų lietuvių sutelktinės pajėgos

Komunistinio siaubo griuvėsiuose

Sunkūs dvasinio atgimimo uždaviniai

Nuolat atnaujinama žaizda

Gyvenimo tikrovė reikalauja pokyčių

Dabartinė Lietuva išeivės akimis

Jaudinantys pasimatymai, įdomios kelionės

Kitų spaudoje pasizvalgus

Nebedengia tikrųjų žudikų

Plačios vagos darbuotojas

Kun. dr. Igno Urbono gyvenimo sukaktis

Prie miško altoriaus

Partizanų kovos atitilino rusifikaciją

Lietuvoje gimęs, Vakaruose pagarsėjęs

Žydai nesijautę gyvenę gėte

Penkiasdešimt atstuntieji "Metmenys"

Apžvalginės žurnalo apybraižos

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Baltūnas, Č. Senkevičius, Metinė prenumerata - \$26, pusmetinė - \$14, mėnė - \$35, garbės - \$45 (Amerikoje - JAV dol.). Pavieniai numeriai - 75 ct.
Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Komunistinio siaubo griuvėsiuose

(Atkelta iš 1-mo ps.)

kinti jų noro. Ir ligoninės norėtų turėti daugiau vienuolių seselių, tačiau ir iš jų jaunaisios jau pasiekė pensijos amžių. Trūksta tikybos mokytojų mokyklose. Naujoji karta išauklėta be jokio krikščionybės supratimo, reikia užpildyti milžinišką žinių spragą. Todėl kun. Lukacz sako, kad K. Bendrijai tiesiog neįmanoma patenkinti visus visuomenės lūkesčius.

Sunkus palikimas

Lenkijos katalikų žurnalo *Żnak* redaktorius Stefanus Wilkanowicz kalbėjo apie sunkų ir liūdningą komunizmo palikimą, kurį sudaro dorovės nuosmukis, intelektu atrofija, reliatyvizmas, abejingumas, pasyvumas. Evangelizavimo užduoties turi imtis "iš dalies sunaikinta, iš dalies bejęgė, iš dalies pogrindyje" esanti tikinčiųjų Bendrija. Tikėtai Lenkijoje ji išėjo laimėtoja. Komunizmo ideologija žlugo, tačiau pasilikio jos padariniai: visuomenės dorovės degradavimas, gilūs visuomenės skirtumai ir susiskaldymas, dezorientuoti žmonės, nepajėgūs imtis iniciatyvos ir bendradar-

biauti. Solidarumo dešimtmetis Lenkijoje padėjo išvengti nelaimės. Jis išmokė žmones nepriklausomai galvoti, ryžtingai veikti ir bendrai darbuotis, atgavino prisirišimą prie pagrindinių vertybių.

Nauji pavojai

Budapešto protestantų pastorius Geza Nemeth kalbėjo apie naujai kylančią tautiškumo problemą. Po dešimtmečių bedieviško uniformiškumo Rytų Europoje atgyja tautų sąmonė, tuo pačiu jų kalbų, kultūrų, istorijos vaidmuo atskirų kraštų Bendrijų gyvenime. Tai reiškia tikrą vertybių atradimo ir išsaugojimo procesą. Čia pat glūdi ir nauji pavojai: agresyvumas ir nepakanta tautų ir tautybių santykiuose. Pastorius Nemeth teigė, kad visose Rytų Europos šalyse mažumas patiria didelę įtampą, joms net gresia pogromų pavojus, todėl labai svarbu surasti būdus, kaip spręsti konfliktus, nevariojant smurto. Reikia apgalvoti, kad krikščionys sudaro Rytų Europos gyventojų daugumą, bet krikščionys nepavyko paskleisti trokšamos brolybės ir teisingumo.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo ps.)

klausimą bando stipriau pajudinti. *Snk.*

Bruselyje rugsėjo 27 d. atidarytas Krikščionių demokratų centras. Iškilmingame atidaryme dalyvavo Europos parlamento frakcijos pirmininkas dr. Egon Klepšch, tarptautinės ir vietinės spaudos atstovai, Krikščionių demokratų Internacionalo generalinis sekretorius Andre Louis, Europos krikščionių demokratų unijos generalinis sekretorius ir Europinio sąjūdžio vicepirmininkas Thomas Jansen bei kiti. Iš lietuvių dalyvavo Egidijus

Klumbys, Lietuvos krikščionių demokratų partijos pirmininkas, Adolfas Venskis, Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos vicepirmininkas ir Belgijos lietuviai.

Prieš informacijos centro atidarymą įvyko spaudos konferencija, kurią suorganizavo Europos parlamento krikščionių demokratų frakcijos delegacija, kuri rugsėjo 22-23 d.d. lankėsi Lietuvoje. Informacijos centras suorganizuotas ir bus materialiai remiamas Krikščionių demokratų Internacionalo ir Belgijos krikščionių demokratų (flamandų) partijos. (ELTA)

Maskvos parduotuvėje: "Norėčiau gauti keletą gabaliukų komunistų manifesto". - "Nebeturime ir to" Nuotr. Intern. Herald Tribune

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių bei išeivijoje!"**

Nuolat atnaujinama žaizda

Lietuvos lenkų atstovo pokalbis lenkų išeivijos laikraštyje. Tradiciniai kaltinimai lietuviams dėl tariamo lenkų persekiojimo

Toronte leidžiamas dvisavaitinis lenkų laikraštis "Polski Express" 7.700 tiražu yra skiriamas taip pat gudams, lietuviams ir ukrainiečiams. Laikraščio leidėjas yra Aleksander Pruszyński. Jis dažnai rašo apie Lietuvą, lietuvius ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje, darydamas įvairius priekaištus dėl Lietuvos lenkų persekiojimo, reikalaujdamas lenkų mažumai įvairių privilegijų.

Tame laikraštyje š. m. 39 nr. yra išspausdintas jo pokalbis su Lietuvos lenkų deputatu iš Vilniaus, vadinamu "senatoriumi", Jan Ciechanowicz, kuris lankėsi Vašingtone.

Jam buvo pateikti šie klausimai: Kiek maždaug narių turi jūsų įsteigta ZPL (Związek Poliakow Litwy)? Kaip ta organizacija steigėsi? Ar yra lenkų konsulat Vilniuje? Kokie santykiai su Lietuvos episkopatu? Kokia Čepaitis profesija? Kokia Vilnijos lenkų ūkinė padėtis? Ką gali Lenkija duoti Lietuvai? Kodėl lietuviai bijo lenkų? Štai jo atsakymai.

Kai mes steigėme lenkų organizaciją Lietuvoje, buvome trise: Henryk Mazur, Jan Sienkiewicz ir aš. Vėliau atsargiai stengėmės įtraukti kitus patikimus tautiečius. Dabar turime 12.000 narių. Savo skyrius turime Vilniuje (labai aktyvus, stiprus kultūrinė veikla), Šalčininkuose. Lenkijos konsulatą Vilniuje jau metai laiko veikia neoficialiai. Jo įsteigimui priešinosi Sąjūdis ir Lietuvos laisvės lyga — kraštutinių permainingų šalininkė. Yra "Vilnijos" organizacija, grynai antilenkiška, kurios tikslas yra lietuvininti lenkus, trukdant jiems kultūrinę veiklą. Toji organizacija bendradarbiauja su Sąjūdžiu ir kitomis valdžios įstaigomis lenkiškumo naikinime.

J.C. pareiškė, esą Sąjūdžio atstovai lankėsi Gudijoje ir Ukrainoje, turėjo slaptus pasikalbėjimus, kad nebūtų lenkam leista plėsti jų švietimą bei kultūrinę veiklą. Sąjūdiečiai, ypač "Vilnijos" nariai, lenkus engia ir ragina jų neapkęsti.

Lietuvos dvasiškijos nusistatymas lenkų atžvilgiu esąs ne krikščioniškas. Vilniaus arkivyskupas neįsileidžia lenkiškų pamaldų į Vilniaus arkikatedrą. Į pirmąsias joje pamaldas nebuvo pakviestas nė vienas lenkas dvasiškis. Lietuva nori visus lenkų kunigus iškelti iš Lietuvos. Lietuviai juose mato lenkišką epidemiją, užkrečiamą ligą. Tai esą galima pastebėti net spaudoje. Kunigų seminarijoje iš 150 klierikų yra tik 7 lenkai. Pernai rudenį nebuvo priimtas nė vienas lenkas. Į Lenkijos episkopato pasiūlymą paruošti Lenkijoje kunigus Lietuvos lenkams buvo atšakyta neigiamai.

V. Čepaitis, Sąjūdžio sekretorius, yra didelis sovietas. Jis pralaimėjo rinkimuose lenkų raijone prieš mano kandidatūrą ir to negali man dovanoti. Jis vos nelaimėjo tų rinkimų. Čepaitis pirmajame rate gavo 34% balsų, o aš 31%. Vėliau mane parėmė rusai, gudai, žydai ir kiti. Toje apylinkėje buvo 400.000 gyventojų.

V. Čepaitis yra baigęs Maskvoje literatūros institutą. Vertėjas ir galbūt rašytojas. Pirmą kartą buvo vedęs rusę, antrą — lietuvaitę, dabar — žydaitę. Su kiekviena turi po sūnų. Rinkiminio vajaus metu buvo nuslėptas, kad tie trys sūnūs yra iš trijų žmonių.

Blogiausia, kad mokytojai ir spauda įtaigoja Lietuvos jaunimą prieš lenkus. Tas jaunimas naikina lenkų paminklus, daužo lenkiškų mokyklų langus.

Lenkiški rajonai gamina daugiau maisto produktų negu lietuviški. Lietuvos valdžia socialiniam aprūpinimui Vilniaus krašte lenkam skiria du kartus mažiau lėšų negu lietuviams. Vienam lietuviui pacientui valdžia skiria 80-100 rb., lenkui — tik 28 rb. Lietuvių vaikų mirtingumas yra 11 viename tūkstantčiui, lenkų — 24. Trūksta lenkų gydytojų. Lietuviai dažnai lenkus ingoruoja, atsisakinėja teikti pagalbą vien dėlto, kad jie nekalba lietuviškai. Lenkų mirtingumas yra Lietuvoje didesnis negu lietuvių.

Lenkija Lietuvai daug padėti negali, nes pati yra reikalinga pagalbos. Galėtų įvežti tik akmenis anglis.

Staiga paskelbta Lietuvos nepriklausomybė yra komiška ir mėgėjiška. Jos pasekmės yra sunkios, ypač lenkam.

J.C. savo pokalbininkui pasakė, kad jam gėgužės mėnesį būnant Lenkijoje buvo pasakyta: Vokietijos žvalgyba pa-

šnibždėjo lietuviams skelbti nepriklausomybę ir tuo būdu sudaryti Gorbacioviui rūpestių tuo metu, kai Vokietija siekia susivienijimo su Rytų Vokietija.

Kodėl lietuviai bijo lenkų? J. C. atsakė, kad jam į tai yra sunku atsakyti. Esą lenkai lietuvių atžvilgiu nusiteikę nuosirdžiai. Lenkai neturi jokių blogų sumanymų. "Mes, lenkai, nesuprantame lietuvių nusistatymo mūsų atžvilgiu."

Čia galima pridurti, kad Jan Ciechanowicz kartais vadinasi Ivan Tichanovič, pagal reikalą skelbiasi rusu, gudu. Jis vienuoliktą LTSR Aukščiausiosios tarybos sesijoje kėlė lenkų autonomijos Lietuvos teritorijoje klausimą.

"Jedinstva" Lietuvoje stengiasi sutrukdyti Lietuvai atgauti nepriklausomybę. Liepos pabaigoje Naujosios Vilnios gatvėse buvo platinami lapeliai su paraginimais visiems kitataučiams stoti į "Vilniaus krašto patriotų organizaciją" ir ruošti pogromus prieš lietuvius. Atgimstančioje Lietuvoje atsirado tiek jos priešių, kad Gorbaciovas gali juos panaudoti savo tikslams.

Nepripažins dabartinių sienų

Tame pačiame laikraštyje yra jo leidėjo straipsnis "Kiekvienas savo". Leidėjas yra pasi-piktinęs Čikagoje leidžiamu motery "Apropos" leidiniu, kuriame jis užtikio straipsnį apie generolo Želigovskio "didvyrišką" žygį Vilniui užgrobti. Straipsnyje minimas lietuvių žmoniškas ir draugiškas elgesys su lenkais 1939 m. Leidėjas tvirtina, kad lietuvių-lenkų konfliktas vyksta ne vien dėl Vilniaus, bet dėl gyventojų, kurie jaučiasi lenkais.

Jis primena 1916 m. vokiečių okupacinės valdžios Vilniuje sudarytą gyventojų statistiką, kurią paruošė dirbantieji administracijoje lenkai. Leidėjas ja remiasi, sakdamas, kad tais metais Vilniuje buvo 48% lenkų, tiek pat žydų, o lietuvių su visom kitom mažumom — tik 4%. Jis rašo, kad lenkų-lietuvių konfliktas tęsiasi ir šian-

Derlius trūnija laukuose

ALGIMANTAS EIMANTAS

Reuterio žiniomis, šiais metais Sov. Sąjungoje ypatingai gerai užderėjo javai. Yra tiksliai apskaičiuota, kad laukuose užaugo 300 milijonų tonų grūdų. Tai rekordinė branda, žymiai prašokanti 1978 m. 239 milijonų tonų derlių. Pernai buvo nuimta tik 211 milijonai tonų.

Bet komunistų partijos organas "Pravda" nesidžiaugia tokiomis puikiais rezultatais. Tas laikraštis rašo, kad dėl darbininkų, mašinierių, transporto ir sandėlių stokos, numatoma prarasti 40 milijonų tonų derliaus. Toks reikšmingas nuostolis įrodo Gorbaciovo reformų trūkumus, planų neįgyvendinimus ir sąmyšį visame krašte. Jis dar vis nepajėgia įvesti naujos tvarkos, sugriovęs senąjį diktatą. Jo neklauso ir jam prieštarauja ne tik stalinistai, bet ir žemiausio sluoksnio žemdirbiai kolektyvuose.

Norint sušvelninti neišvengiamą žalą, derliaus nuėmimui yra verbuojami ne tik moksleiviai ir kariuomenė, bet ir KGB saugumiečiai.

Ilgamečiam skautų veikėjui

A+A

ADOLFUI ŠETIKUI

netikėtai iškeliauvus amžinybėn,

jo žmoną ALBINĄ, sūnų ir dukras su šeimomis giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

Kanados rajono skautai ir skautės

A+A

VLADUI ŠIMKEVIČIUI

mirus,

liūdinčiai seseriai VANDAI YČIENEI ir šeimai bei giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Elena Paulionienė-Kerienė

E. Ulickienė

Lidija Balsienė

STEPAS VARANKA

dieną. Apie tai pranešęs Ciechanowicz — "senatorius" iš Vilniaus.

Konfliktas esą nesibaigs, kol lietuviai nesustabdys savo agresijos prieš lenkus, kurie reikalauja savo mokyklų, spaudos, televizijos, radijo, bibliotekų, šventovių, kunigų ir lygių teisių.

Lietuviai esą reikalauja, kad lenkai pripažintų dabartines Lietuvos sienas. Kol lietuviai nenustos persekioję lenkų, esą negali būti jokios kalbos apie pripažinimą dabartinės Lenkijos-Lietuvos sienos.

Baigti konfliktą

Nejauku darosi skaitant spaudoje arba girdint lenkus Lietuvoje ir išeivijoje apie primateamus lietuviams kaltinimus — agresiją, persekiojimą, jų kultūros naikinimą ir kitas įvairias skriaudas, kurių iš tikrųjų nėra.

Taip, praeityje tarp lietuvių ir lenkų nebuvo normalaus sugyvenimo. Tai nemaloni praeitis, skaudi pamoka dabarčiai ir ateičiai. Istorija taip susiklostė, norime ar nenorime, esame kaimynai ir jais būsimė. Gyvenimo realybė reikalauja, kad vieni kitiems būtume naudingi, nelaimėje draugiški. Tada savaime atsiras ir pagarba. Jau pats laikas sėsti prie bendro stalo ir užbaigti šį nesveiką, beprasmių iš kartos į kartą pereinantį lietuvių-lenkų konfliktą.

Yra nemažai lenkų Lenkijoje, JAV, Kanadoje, Australijoje, Lietuvoje ir kitur, kurie nėra priešiški nusistatę Lietuvos atžvilgiu. Dalis jų tai praktiškai įrodė, paskelbus Lietuvai 1990 m. kovo 11 d. nepriklausomybę. Australijoje leidžiamas lenkų laikraštis "Wiadomosci Polskie" pirmame puslapyje paskelbė lietuviškai: "Sveikiname!" ir atspausdino 7 inčų lietuvių tautos emblemą — vytį su sveikinimu. Lenkijos "Solidarnose" organizacijos vadas Lech Walesa pasiuntė Lietuvai sveikinimą. Net Anglijos Londone esanti prieškarinė Lenkijos egzilinė vyriausybė, kuri savinasi Vilnių ir Vilniaus kraštą, pasveikino Lietuvą.

"Pravda" toliau rašo, kad ir kukliausiais apskaičiavimais pjūties laikotarpyje nuostolis gali siekti 1 milijoną tonų į dieną.

Tai milžiniškas praradimas! Nors Lietuva jau yra pakankamai savarankiška maisto produktų gamyboje, nepriteklus Sov. Sąjungoje gali turėti nepageidaujamų sunkumų ir mūsų tėvynė. Be demokratinių kraštų pagalbos, alksis ir badas taps Sovietų Sąjungos piliečių kasdienybė, o ieškantys duonos karnio gali užplūsti ir Lietuvą. Tokia padėtis jai būtų žalinga.

Gal jau ir pačiam Gorbacioviui reikėtų suveržti diržą, nes jei nepajėgs susidoroti su ekonominiais sunkumais, taps ko gero savo reformų auka.

Valdžios dienraštis "Izvestia" irgi pateikia statistinių duomenų, patvirtinančių "Pravdos" žinias ir pridėda, kad šiemet, nors jau nuimta 104 milijonai ha javų, palyginus su 1989 metais, rodo 40% nuosmukį.

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 100 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

KLK kultūros draugijos nariui

A+A

JUOZUI JASINEVIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmonai VANDAI, dukroms — ALDONAI ir VIDAI su šeimomis, sūnui ALGIUI bei kitiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą —

KLK kultūros draugija "Žiburiai"

A+A

ONAI VĖLYVIENEI

iškeliavus į amžinybę,

dukras — ONUTĘ, STEFĄ ir sūnų JONĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Milda Lietuvninkienė su šeima

Darien, CT

A+A

VERONIKAI GRIGIENEI

mirus Kalgaryje, Albertoje,

jos giminėms — Kanadoje, Lietuvoje ir Latvijoje reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Teodora Lukienė

Leonardo ir Vyt. Lukų šeimos

A+A

STEFANIJAI BARKOWSKI

mirus,

KLB Winnipeg apylinkės valdybos narę, vaikaitę BRIGITĄ, dukrą JUDITĄ, dukrą HILDĄ ir ALIŲ ŠARAUSKUS bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime —

KLB Winnipeg apylinkė

Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos nariui

A.a. ADOLFUI ŠETIKUI

mirus,

jo žmonai ALBINAI, dukterims — VAIDILUTEI ir DAIVAI, sūnui ARŪNUI, jų šeimoms, visiems giminėms bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba

A+A

PETRUI BIZINKAUSKUI

iškeliavus amžinybėn,

liūdinčią dukrą solistę MARYTĘ BIZINKAUSKAITĘ-BILDIENĘ ir šeimą giliai užjaučiame —

F. V. Venckevičiai

Anita, Vidas Puodžiūnai

R. B. Pakalniškiai

Putonė Robinson

Teresė Bildienė

A+A

ANTANUI SAKAVIČIUI

Australijoje mirus,

broliams — VINCUI su šeima, ALFONSUI su šeima, KLEMENSUI, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą —

Jadzė ir Jonas Stanaičiai

Emilija ir Alfonsas Kybartai

Dalia ir Gediminas Skaisčiai

Lionė ir Vladas Kybartai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Čiurlionio ansamblio nariai iš JAV, pasirodę nešti kryžių į garsųjį Kryžių kalną prie Meškuičių miestelio Šiaurės apskrityje

Dabartinė Lietuva išeivės akimis

Kelionė su Čiurlionio ansambliu, koncertavusiu Lietuvos miestuose

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Ilgus dešimtmečius kalbėjome apie mūsų pavergtą tėvynę, jos ilgėjome, iš tolo sekėme jos gyvenimo Golgotą. Daugumai išeivių buvo vartai į tėvynę užkelti, bet Kremliuje vykstančių reformų ir Lietuvos žmonių ryžto dėka prisivėrė durys į dar ne visai laisvą, bet drąsiai ir ryžtingai iš savo pančių besiveržiančią tėvynę.

LTM Čiurlionio ansamblio pirmininkas mane pakvietė lydėti ansamblį jo istoriškose kelionėse į Lietuvą. Toji kelionė man brangi, nes ansamblyje dalyvauja mano dukra Jūratė, sesuo Mylita Nasvytienė, o su ja keliauja ir jos dukra Ingrida. Išsipildė ansamblio svajonė, atšventus aushinį jubiliejų, su po svertimu dangumi išlaikytą lietuvišką dainą sugrįžti į gimtinę.

Kaip sapne

Po daugelio valandų Skandinavijos oro linijos lėktuvuose, atlikus nuostabiai paprastus muitų ir vizų kontrolės formalumus Rygoje, pasijuntų kaip sapne, nes atsirandų „Žalgirio“ autobuse, vežančiame iš Rygos orauosčio Latvijos plentų į Lietuvą...

Vaidas skurdus. Pagalvojus apie į taip gražiai nupaskotą ir apdainuotą tėvų žemę

keliaujantį jaunimą, darosi gaudu. Argi Baltijos respublikos tokios skurdžios? Duobėtas kelias, vyrauja rusiški užrašai, pakeleje skurdžios lūšnelės... Nyku, neįtikinamai. Su pasipiktinimu skaitome pakelelės užrašus, norodančius nuotolį į „Vilną“... Kodėl ne Vilnius?

Sutiktuves

Keturis ansamblį vežančius „Žalgirio“ autobusus prie Lietuvos sienos pasitinka tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės su duona ir druska. Su šampanu laukia „Tėviškės“ draugijos pirm. Vaclovas Sakalauskas — ansamblio gastrolių globėjas ir Vilniaus radijo bei televizijos atstovai.

Graudūs ir iškilmingi buvo mūsų pirmieji žingsniai Lietuvos žemėje... Sugrįžus į autobusus, vaizdas iš karto pasikeitė. Lekiamie puikiai plentų, abipus gražiais stogais pavyzdingos, tvarkingos sodybos, gėlėmis pasipuošę darželiai, gražiai prižiūrėti daržai, puikūs tarptautinio stiliaus kelio ženklai. Atsiduriame lyg kitame pasaulyje. Pirmo įspūdžio nusivylimą ir baimę pakeičia pasididžiavimas ir džiaugsmas.

Koncertai

Iškilmingas ir jaudinantis buvo ansamblio sutikimas Vil-

niuje. Ansamblis tapo visos Lietuvos dėmesio centru. Televizija, radijas ir spauda plačiai skelbė ansamblio gastroles, o sausakimšų salų lubos lingavo nuo griausmingų ovacijų. Gedimino Purlio paruoštas repertuaras su kanklių orkestru ir solistais susilaukė labai palankaus įvertinimo. Mišrus choras su solistais ir liaudies muzikos instrumentų orkestru atliko Alfonso Mikulskio, Algio Bražinsko, Liongino Abariaus, Broniaus Budriūno, Stepo Sodeikos, Juozo Naujalo ir Stasio Šimkaus harmonizuotas liaudies dainas ir originalius kūrinius. Ansamblio meniniu atžvilgiu pasirodė labai aukštame lygyje.

Publika kėlė ovacijas ansamblio solistams, vadovams ir jo įkūrėjo Alfonso Mikulskio ilgametei gyvenimo draugei, kanklių orkestro vadovei Onai Mikulskienei. Puikiai pasirodžiusi solistė Irena Griščiūnaitė, chormeisterė Danutė Liaubienė, ansamblio pirmininkas Vladas Plečkaitis buvo apdovanoti juostomis, gėlėmis Kretingos, Klaipėdos, Nidos, Panevėžio, Kauno ir Vilniaus teatrų salėse. Kiekvienam mieste ansamblį iškilmingai pasitiko vietos val-

džios atstovai, miestų burmistrzai, muzikos ir meno vietinetai.

Neįmanoma aprašyti pagerbimų vaišių ir priėmimų. Kelionė ir gastroles buvo puikiai suorganizuotos Algio Grigo ir „Tėviškės“ draugijos pirm. Vaclovo Sakalausko pastangų dėka.

Ansamblis, šalia koncertų teatrų salėse, giedojo Alfonso Mikulskio „Mišias už kėliančią Lietuvą“ Klaipėdos Taikos Karalienės šventovėje ir Vilniaus arkikatedroje. Tai buvo graudžios, didingos ir neužmiršamos akimirkos, grįžus į tėvynę su daina, giesme ir malda.

Į Kryžių kalną

Laisvalaikio metu ansamblis aplankė rašytojo T. Manno vasarnamį Nidoje, „Raganų kalną“, „Baltijos“ keltu nukeliavo į Nidos kopas. Šiluvos šventovėje, dėl laiko stokos, į Mišių pabaigą ansamblis sugiedojo tris giesmes, dalyvaujant didžiulei maldininkų miniai. Taikos Karalienės šventovėje kun. Henriko Šulco pašventintas ansamblio kryžius buvo pastatytas Kryžių kalno rytinėje pašlaitėje. Tai jo istorinės kelionės įprasmimas ir jam žinimas.

Du veidai

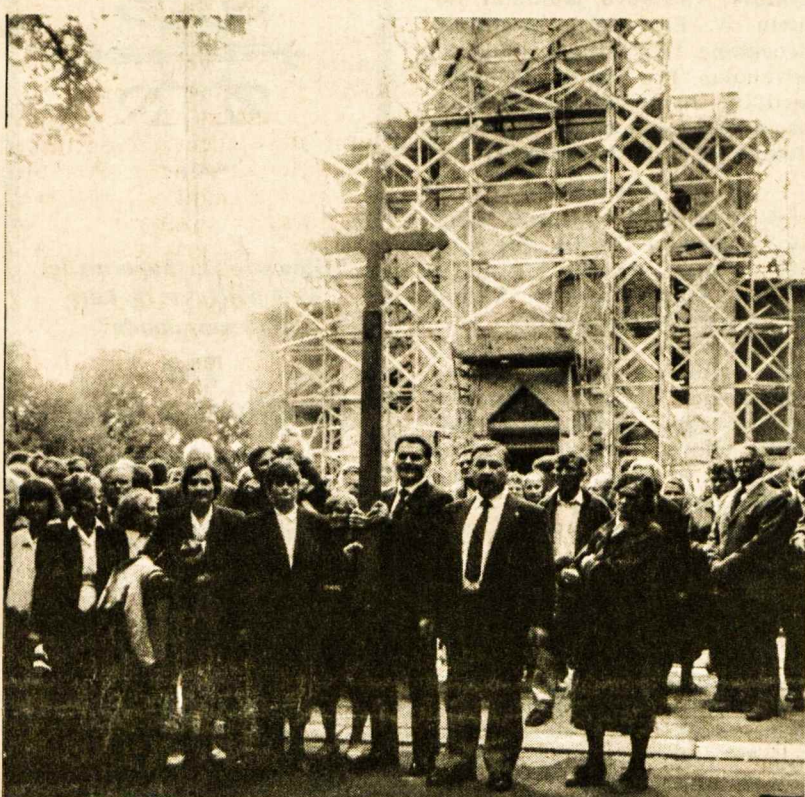
Lydėjusi ansamblį jo gastrolių metu, laisvos savaitės

dienomis turėjau progą pabendrauti su neseniai rastais artimais giminėmis ir su jais keliauti po Lietuvą, aplankyti tėvelio kapą, jaunystėje išvaikščiotus takelius.

Nepaisant džiaugsmo ir sentimentų, matydama Lietuvos Vytį ir plevėsuojančią trišpalvę, įsitikinau, kad mūsų tėvynė turi du veidus: vieną žavų, nesužalotą, lietuvišką, ir antrą — išvagotą sovietinės sistemos raukšlėmis. Praeis daug metų, kol tos raukšlės bus išlygintos, nors staliniško režimo žaizdos gal ir per šimtmečius neužgis. Ne kritikuoti atvykome, bet negalime ignoruoti sovietinės „kultūros“ padarinių, su kuriais teko susitikti kiekviename žingsnyje. Tačiau tikrasis Lietuvos veidas švyti aukšta lietuviška kultūra ir kilnia dvasia, kurios nepajėgė sužaloti nei brutali okupacija, nei gyvenimas izoliacijoje už „geležinės uždangos“. Nebuvo man svarbi kavos ar tualetinio popieriaus kokybė, bet žmonių dvasia, elgesys, jų pastangos, darbai, laimėjimai ir rūpesčiai, Dovydo su Galijotu kovai įpusėjus. Todėl kreipiau dėmesį į aplinką ir joje esančias mažas, bet reikšmingas smulkmenas.

(Bus daugiau)

• Auka bei talka lietuviškajai spaudai — parama savajai tautai.

Čiurlioniečiai iš JAV Klaipėdoje prie remontuojamos Taikos Karalienės šventovės su joje pašventintu kryžiumi, skirtu Kryžių kalnui

Nuotr. I. Kijauskienės

Kitų spaudoje pasižvalgius

Lietuvos vienuolijos

Lenkijos katalikų savitrašė „Lad“ š. m. rugpjūčio laidoje rašo: „Šių metų Dievo Kūno iškilmų metu Vilniuje Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis paskelbė pilną Katalikų Bendrijos teisių Lietuvoje atstatymą. Tuoj po to, liepos 20 d., Lietuvos aukščiausioji taryba padarė nutarimą dėl katalikų vienuolijos registracijos. Iki to laiko pagal Sov. Sąjungos įstatymus vienuolių veikla jos teritorijoje buvo uždrausta, vienuolynai ir jų žemės 1944-1945 m. valstybės nusavinti, vienuolių ir kongregacijų nariai negalėjo gyventi pagal jų nuostatus. (...) 1931 m. Vilniuje buvo per 70 vyrų ir apie 200 moterų vienuolių. (...) Nepriklausomoje Lietuvoje 1940 m. buvo 85 vienuoliai ir 943 vienuolės.“

Toliau šiame straipsnyje rašoma, kad beveik visi lenkai vienuoliai 1944-1948 m. repatriavo į Lenkiją. Apsisprendusių pasilikti buvo nedaug. Išskyrus tris, jie visi išmirė. Likusiųjų tarpe yra Sudervės klebonas kun. misijonierius Adolfas Trusevičius.

Straipsnyje nebuvo paminėtos slaptos vienuolės, kurias po 1863 metų sukilimo prieš carinę valdžią įsteigė kun. Honoratas Kuzminskis. Lietuvoje ir Rusijai atitekusioje Lenkijos dalyje dėl carinių persekiojimų vienuolijos negalėjo viešai veikti, todėl kun. Kuzminskio įsteigtų kongregacijų narės vienuolių drabužių nedėvėjo. Netgi tarpkario metais šios vienuolės laikė save slaptomis. Jos veikė ir sovietinio „mokslinio“ ateizmo siautėjimo metais. Viena jų yra Nijolė Sadūnaitė. Ji priklauso Nekalto Prasiidėjimo seserų — tarnaičių kongregacijai. Kun. Kuzminskis buvo įsteigęs 16 įvairių sričių kongregacijų.

Straipsnio pabaigoje rašoma: „Šių metų liepos pradžioje Lietuvoje viešėjo karmelitų generolas kun. Filip Sains de Baranda. (...) Tai buvo pirmas po 150 metų šios vienuolijos viršininko vizitas Vilniuje. Laukiame šėkančių žingsnių.“

Kardinolo yiešnagė

Š. m. liepos pabaigoje šešias dienas Lietuvoje viešėjo Vroclavo metropolitas kardinolas Henrikas Gulbinovičius. Jo vizitą smulkmeniškai aprašė

Krokuvos savaitraštis „Tygodnik powszechny“ rugsėjo 2 d. laidoje. Kardinolas yra kilęs iš Buivydžių parapijos (Vilniaus rajonas), Šutonių kaimo. Ši parapija sulenkėjo bei sugudėjo XIX a. pabaigoje. Ją aptarnauja Balingrado klebonas kun. Martynas Stonys, kuris puikiai moka lietuvių, lenkų ir gudų kalbas.

Kardinolas atnašavo Mišias Vilniaus arkikatedros šv. Kazimiero koplyčioje, Aušros Vartuose, šv. Romulo šventovėje ir Maišiagalioje. Lietuvoje jis susitiko su kard. V. Sladkevičiumi, vysk. V. Michelevičiumi, Gudijos vyskupu T. Kondrusiewicz, kun. J. Obrembskiu ir su daugybe savo jaunystės draugų. Pričiūnuose (Buivydžių par.) jis pašventino atnaujintą šv. Ignato de Loyola koplyčią.

Kitais metais (1991) sukanka 500 metų nuo šio šventojo gimimo. Jo įsteigtas jėzuitų ordinas paliko gilius savo veiklos pėdsakus Lietuvoje.

Ko nori lenkai?

Vilniuje lenkų kalba leidžiamas dienraštis „Kurier wilenski“ liepos 20 d. laidoje rašo apie Lietuvos lenkų nuomones dėl lenkų autonominės srities arba sovietiškos lenkų respublikos reikalingumo. Į klausimą apie dabartinę padėtį Šalčininkų rajone to rajono tarybos pirmininkas Cz. Wysocki pareiškė: „Lietuvos lenkų sąjungos vadovybė susibrolavo su Sąjūdžiu, kuris yra prieš lenkiško vajuos spaudoje ir mitinguose variklis“. To paties rajono Lietuvos lenkų sąjungos skyriaus pirmininkas J. Oblaczynski į tą klausimą pats atsakė: „Rajono tarybą sudaro partiniai funkcionieriai ir nomenklaturūs žmonės. Ar jie sugebės atgaivinti tų žemių lenkiškumą? Atvirai kalbant abejoju, nes tie patys žmonės yra kalti dėl jų ikinolinio nutautėjimo. Negalima dėl savo karjeros spekuliuoti žmonių jausmais“.

Toje pačioje laikraščio laidoje Lietuvos aukščiausiosios tarybos nariai R. Maciejkianiec ir S. Pieszko pareiškė: „Per Vilniaus krašto deputatų tarybos prezidiumo posėdį buvo pabrėžta, kad tų savivaldybių tarybos nori išspręsti savo problemas dialogo su Lietuvos Respublikos valdžia keliu. Jeigu tai neįvyks, tai savivaldybės bus priverstos pasiųsti savo atstovus į numatytas derybas tarp Lietuvos ir Maskvos“.

Kalbos apie 16-tą Vilniaus srities sovietišką lenkų respubliką arba autonominę sritį kai kuriems lenkams primena 1939 m. Raudonosios armijos įžengimą į tuometinės Lenkijos teritoriją, masines lenkų deportacijas, Katyno žudynes ir kita. Lietuvos lenkų sąjunga ir Maskvai ištikimi lenkai partiniai „aparatininkai“ siekia to paties — didesnių teisių, tačiau LLS aiškiai pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę, o maskviniai „aparatininkai“ už visos Lietuvos okupaciją.

Katyno miško paslaptys

Šių metų pradžioje sovietų istorikė Natalija Lebedieva sovietų archyvuose atrado dokumentus, kurie atskleidė jau seniai visiems žinomą paslaptį — lenkų karininkus Katyne išžudė ne vokiečiai, bet sovietų NKVD. Šių dokumentų bendra lenkų-sovietų komisija ieškojo dvejus metus ir jokiu būdu negalėjo jų surasti.

Apie šias žudynes Maskvos savaitraštyje „Argumenty i fakty“ rašo Stalino nusikaltimams tirti komisijos narė O. Šatunovskaja. Ji pažymi, kad Raudonajai armijai 1944 m. užėmus Smolenską į Katyno mišką buvo pasiųsti NKVD tarnautojai, kurie iškasė tam tikrą skaičių lenkų karininkų lavonų, atvežė į Maskvą, į nužudytų žmonių milinių kišenes prikišo vokiškų pinigų ir 1941 m. laikraščių, nuvežė atgal, užkasė, atkasė ir paskelbė, kad lenkų karininkus išžudė „barbariški fašistai okupantai“. Visai tai akcijai vadovavo to meto Rusijos Federacinės Respublikos aukšč. tarybos prezidiumo pirmininkas Nikolaj Švernink.

Kas gi 1960 m. vadovavo Stalino nusikaltimams tirti politbiuro komisijai? O gi tas pats Nikolaj Michailovič Švernink. J.B.

Čiurlionio ansamblį, atvykusį iš JAV, pasitinka prie Lietuvos sienos tautietės su duona ir druska ir „Tėviškės“ draugijos pirm. VACLOVAS SAKALAUSKAS

Nuotr. A. Balasaitienės

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI

JIE YRA SAUGŪS, APDRAUSTI IR BET KADA IŠKEIČIAM I GRYNUS PINIGUS

Vėl atėjo laikas pirkti Kanados taupymo lakštus — šiais metais pardavinėjamas nuo spalio 18 iki lapkričio 1 dienos. Pirkti naujuosius lakštus galite bankuose ar investacijų firmose pradedant spalio 18 dieną. Įmokas galite datuoti lapkričio 1 d. data, kai naujieji lakštai pradės uždirbti nuošimčius.

Saugu ir užtikrinta. Kanados taupymo lakštai yra Kanados valdžios visapusiškai garantuojami. Jų vertė niekad nekrinta.

Galima iškeisti bet kada. Kanados taupymo lakštai gali bet kada būti iškeisti grynais pinigais. Jūsų pinigai visuomet yra jums prieinami, kada tik jums jų reikia.

Geri nuošimčiai. Kanados taupymo lakštai siūlo jums gerus, konkurencinius nuošimčius kiekvienais metais. Šių metų nuošimčių dydis ir pirkimo kiekiai bus paskelbti spalio viduryje.

Smulkesnė informacija gaunama visur, kur Kanados taupymo lakštai yra parduodami.

Nepavėluokite! Atsiminkite, lapkričio 1 d. yra paskutinė diena naujųjų lakštų pirkimui pagal dabartinę vertę. Lakštų pardavinėjimas gali būti bet kada sustabdomas.

PARDUODAMI NUO SPALIO 18 IKI LAPKRIČIO 1 D.

Canada
Savings
Bonds

Les Obligations
d'épargne
du Canada

Canada

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

JAUNIMO CENTRAS

Kauno senamiestyje arkivyskupijos kurijai gražintoje Šv. Sakramento bažnyčioje atidaryta tautodailininkės Danutės Giedraitienės, buvusios politinės kalinės, tapybos darbų paroda. Šioje bažnyčioje ilgus metus veikė "Santakos" kino teatras. Dabar šį pastatą norima pritaikyti naujai paskirčiai. Jame bus įsteigta Katalikų jaunimo centras, globojamas katalikų sambūrio "Caritas" narių. Pertvarkymo darbus jos tikisi užbaigti iki sekančių naujųjų mokslo metų pradžios.

LENTA PRANUI EIMUČIUI

Kovo 19 d. Kaune, prie dabartinio "Metropolio" restorano, vėl atidengta memorialinė lenta Lietuvos nepriklausomybės kovose žuvusiems pirmajam kariui Pranui Eimui. Pirmoji lenta, atidengta 1934 m. kovo 18 d., dingio pokario metais. Ją atkūrė kauniečiai skulptoriai Algis Šlapikas, pasinaudodamas gva kauniečių atmintimi: "Čia 1919. III. 18 garbingai žuvo Kauno komendatūros kareivis Pranas Eimutis, gimdamas Jungtinių Amerikos Valstijų misija". Ji prie anuometinio "Metropolio" viešbučio nušovė į žemę vokiečių viršula.

BAIGĖSI ILIUZIJŲ MUGE

Rugsėjo 15 d. Vilniuje buvo baigtas beveik penkis mėnesius trukęs Miko Burokevičiaus komunistų LKP (TSKP) XXI-sis suvažiavimas, tapęs Maskvai tarnaujančių iliuzijų muge. Politinį duetą priminė du Sovietų Sąjungos kompartijos politbiuro nariai M. Burokevičius ir O. Šeninas. Vienas pradžioje paskutinį posėdį, o kitas perskaitė sovietinio politbiuro kreipimąsi į Lietuvos komunistus ir gyventojus. Baigiamame posėdyje dalyvavo apie du šimtus atstovų, pritarusių Sovietų Sąjungos liaudies deputatų III-čiojo suvažiavimo nutarimams Lietuvos respublikos teritorijon grąžinti Sovietų Sąjungos ir Lietuvos SSR konstitucijų galiojimą. Jie taipgi priėmė Sovietų Sąjungos kompartijos programą, jos statusą ir daugelį rezoliucijų, ypač tu, kurios liečia Lietuvos ekonominę būklę, žemės ūkį, požiūrį į profsąjungas, jaunimą ir valstybingumą. M. Burokevičiaus rėmėjams Lietuvos SSR yra suvereni sovietinė valstybė.

ŽUVO LIETUVIS LAKŪNAS

Rugsėjo 9 d. aviacijos šventėje Italijoje žuvo žymus lakūnas bandytojas Rimantas Stankevičius, atlikdamas aukštąjį pilotąž Sovietų Sąjungos naikintuvu "SU-27". Jį pakirto pradėta ir dėl kažkokių techninių sutrikimų nesusipėta užbaigti vertikali kilpa. Žemės atsidaužęs naikintuvas tapo didžiuliu riedančiu ugnies kamuoliu. Velionies kūną iš ugnies kamuolio išmetė atsitrenkimo smūgis ar to smūgio išjudinta kaptapulta. Ja R. Stankevičius nepasinaudojo nusileidimui su parašiu, matyt, stengdamasis naikintuvą nukreipti toliau nuo žuorovų. Deja, išvengti aukų nepavyko: žuvo Sargaredos aeroklu-

bo narys Silvio Moretto, sunkiai nukentėję keturi vaikai ir buvo sužeisti kiti keturi žiūrovai. R. Stankevičius, gimęs 1944 m. liepos 26 d. Marijampolėje, nuo mažens turėjo nenumaldomą aistrą skraidyti. Baigęs Marijampolės II-ją vidurinę mokyklą, įstojo Černigovo karo lakūnų mokyklon, o vėliau, pasitraukęs iš karo aviacijos, baigė aviacijos pramonės lakūnų bandytojų mokyklą ir liko dirbti bandymų institute. R. Stankevičius teko išbandyti net 57 įvairaus tipo lėktuvus ir malūnsparnius. Jis ruošėsi skrydžiams kosmose ir buvo paskirtas kosmonauto Igorio Volko pavaduotoju. Su pastaruoju 1988 m. spalio 29 d. žemės atmosferoje išbandė be raketos iškeltą daugkartinio panaudojimo erdvėlaivį "Buran", vadovavo "Buran" lakūnų grupei, tapdamas penktuoju žuvusiu šios kosmonautinės grupės nariu. R. Stankevičius, iš Lietuvos išvykęs beveik prieš 30 metų, su lietuve žmona Irena gyveno pamaskvyje, išaugino sūnus Algį ir Gintarą. Svajodavo grįžti Lietuvon ir pasistatyti namą Nemuno pakrantėje. Marijampolėje tebegyvena pensininkai jo tėvai Marija ir Antanas.

LAI DOTUVĖS KAUNE

Su tragiška Rimanto Stankevičiaus mirtimi Italijoje žuvo ir lietuvių puoselėta mintis, kad Lietuva susilauks savo pirmo kosmonauto skrydžiuose į erdvę. Lietuvon grįžo tu kosminių skrydžių nesulaukusio R. Stankevičiaus palaikai, lėktuvu atskraidinti Karmėlavos oraus-tin, nuvežti pas tėvus Marijampolėn. Laidotuvėmis rūpinosi vyriausybės potvarkiu sudarytas organizacinis komitetas, vadovaujamas Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovo A. Norvilio. Rugsėjo 15 d. lėktuvas velionies palaikais atgabeno į senąjį Aleksoto oraustį, iš kurio jie buvo atlydėti ir Kauno profsąjungų rūmus. Čia pro geleimį papuoštą velionies karstą praėjo tūkstančiai kauniečių, o tada buvo atlikta paskutinė kelionė Vytauto prospektu į karių kapines Aukštuosiuose Sančiuose. Atsiveikiniama su velioniu prie kapo duobės pradžioje organizacinio laidotuvių komiteto pirm. Algimantas Norvilas, o po jo kalbėjo Sovietų Sąjungos aviatorių delegacijai vadovavęs aviacijos pramonės ministerijos valdybos viršininkas Rodomiras Karolis, kosmonautai Viktoras Savinyčas ir Igoris Volkas, kosmodrome dirbantis gen. lt. Algimantas Naudžiūnas, plk. Juozas Žilionis, aukštojo pilotąž pasaulinis čempionas Jurgis Kairys ir velionies mokslo dienų bičiulis Virginijus Biskys. Pagal katalikiškas apeigas kapą pašventino ir laidotuvių malda sukalbėjo Vytauto Didžiojo bažnyčios klebonas kun. Ričardas Mikutavičius. Aukštojo pilotąž numerį, atsiveikindami su velioniu, Lietuvos padangėje virš šimtamečių ažuolų ir liepų Aukštųjų Šančių karių kapinėse atliko kauniečiai lakūnai. V. Kst.

RIMANTAS STANKEVIČIUS, lakūnas bandytojas, kandidatas į sovietų kosmonautus, žuvęs aviacijos šventėje Italijoje

Brockton, Mass.

PETRAS A. BIZINKAUSKAS, sulaukęs 64 m. amžiaus, po ilgos ligos mirė rugsėjo 19 d. Bostone. 33 metus išgyveno Brocktone, Mass. Buvo gimęs So. Bostone, studijavo Niujorke ir 1970 m. gavo pedagoginių mokslų daktaro laipsnį. Iki ankstyvosios pensijos profesoriavo Bridgewater kolegijoje. Šalia visos eilės, net tarptautinės reikšmės, profesinių nuopelnų mums, lietuviams, velionis buvo pavyzdingas ir veiklus darbuotojas. Buvo Naujosios Anglijos Lietuvos vyčių pirmininkas, visą laiką kovojęs už Lietuvos nepriklausomybę visais jam prieinamais būdais; įvedęs lietuvių kalbos dėstymą viešosiose Brocktono mokyklose; vadovavo jaunimui lietuvių šv. Kazimiero parapijoje, Brocktone. Už ypatingą veiklą apdovanotas "Pro Deo et juventute" medaliu. Jo netekimas yra didelis nuostolis Bostono apylinkių lietuviams. Palaidotas Brocktone.

PADĖKA

Kompozitoriaus Juliaus Gaidelio muzikinės kūrybos medžiaga jau surinkta, nuvežta į Vilnį ir įteikta kompozitoriaus kūrinių knygai išleisti redakcijai.

Dėkoju visiems, kurie pasirūpino atsiųsti medžiagą: "Dirvos" redaktoriui Vytautui Gedgaudui, sol. St. Liepui, rašytojui St. Santvarui, operos dirigentui Vytautui Marijošiui, Irenai Mickūnienei, Kaziiui Skaisgiūiui, Juliiui Pakal-kai, Jonui Grinkui, Pranui Šimkui ir visiems kitiems, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie šio garbingo Juliaus Gaidelio įamžinimo.

Ypatingai dėkoju Gaidelio vyrų choro choristui Vacloviui Senū-tai, kuris man labai talkino renkanti medžiagą, ją grupuojant, gerai sekretoriavo, skelbė laikraščiuose ir paršė dalį biografijos, liečiant Bostoną ir Brocktoną.

Brangūs talkininkai – muzikos mylėtojai! Bė įsų talkos Juliaus Gaidelio muzikinė kūrybos medžiaga gal nebūtų išvydusi pasaulio šviesą. O mes norime, kad Julius Gaidelis nebūtų pamirštas.

Tad dar kartą ačiū visiems. Norėtusi užbaigti vąj su kompozitoriaus sukurta nemaria daina: Daina, daina, saulės dukra, Su Tavim mes gulėm, kėlėm, Daina saldinom vargus...

Juozas Baškauskas

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

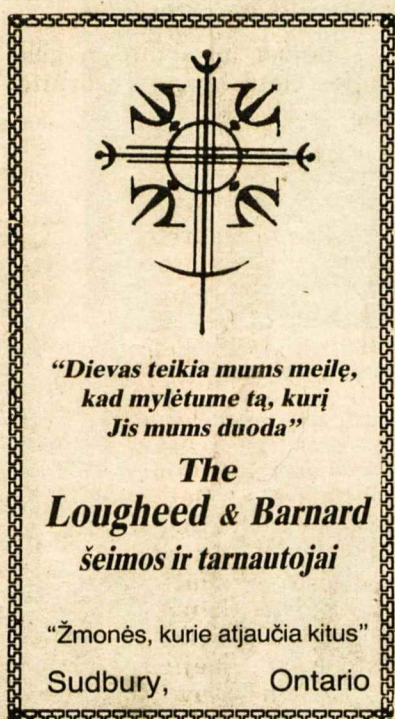
Edmonton, Alberta

JUODOJO KASINO DIENA, surengta Edmontono Freedom Council paverptom tautom, įvyko rugpjūčio 23, 7 v.v., Centennial Plaza aikštėje. Minėjimui vadovavo ir baltiečių vardu kalbėjo latvių kilmes edmontonietis Z. Skribis. Sugiedojus Kanados himną, Freedom Council vardu pagrindinę kalbą pasakė Elizabeth Punguaz. Provincinei valdžiai atstovavęs kalbėjo parlamentaras G. Gibeault. Po to sekė kai kurių Rytų Europos kraštų, vietnamičių ir afganistaniečių atstovų kalbos. Pagrindinė visų kalbėtojų mintis (nors jau įvykė didelių pasikeitimų Rytų Europoje ir pačioje Sov. Sąjungoje) – tęsti ir toliau vieningą darbą, kad padėtume okupuotiems kraštams atgauti visą nepriklausomybę. Tribūnoje, prie lietuvių vėliavos, budėjo Vladas Bartkus ir tautiniais drabužiais pasipuosusi M. Andriulevičienė. Nors oras pasitaikė nepergeriausias, dalyvavo virš 100 asmenų. Dobilas

St. Petersburg, Florida

LIETUVIŲ KLUBAS ruošiasi žiemos sezonui ir laukia nuo šiaurės šalčių bėgančių tautiečių. Svečiai pasigausėjusiose sekmadienių sueigose galima už \$4 papieptauti.

TAUTOS ŠVENTĖS paminėta rugsėjo 8 d. Pagrindiniu kalbėtoju buvo paktvistas Bronys Raila, kurį pristatė vicepirm. Gr. Jezu-kaitienė. D. Mackailienė dekla-

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury, Ontario

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%	asmenines paskolas 16.5%
santaukas 8.5%	nekiln. turto pask. 1 m. ... 13.25%
kasd. pal. taupymo s-ta 8%	nekiln. turto pask. 3 m. ... 14.5%
90 dienų indėlius 11%	Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
1 m. term. indėlius 12%	Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.
1 m. term. ind. mėn. pal. 11.5%	
3 m. term. indėlius 12%	
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 9%	
RRSP ir RRIF 1 m. 12%	
RRSP ind. 3 m. 12%	

JŪS GALITE PAGELBĖTI!

Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje

Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje: Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.

TAVRIA – 5 greičių
\$5,944 kanadiškais

LUAZ JEEP 4x4
\$6,996 kanadiškais

SAMARA 1.5-5 greičių
\$9,000 kanadiškais

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus

LADACANADA INC

1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8
Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuvių tautinei sąjungai dabar vadovauja Bostone įvykusiame seime išrinkta centro valdyba, kurion įsijungė Los Angeles mieste gyvenantys lietuviai: pirm. dr. Povilas Švarcas, vicepirmininkai Jonas Petronis ir Rūta Sakienė, sekr. Karolis Milkovaitis, išd. Ramūnas Buženas.

Metiniame Amerikos lietuvių kunigų suvažiavime rugsėjo 10-14 d.d. dalyvavo 27 kunigai, du svečiai kunigai iš Lietuvos, vysk. P. Baltakis, OFM. Suvažiavimam Nekaltai Pr. Marijos seselių vienuolyne Putname, Conn., buvo užsūkęs ir Norwich vysk. D. Reilly. Suvažiavime dalyvaujančius kunigus abu vyskupai su pažindino su apsilankymu Lietuvoje įspūdžiais. Pagrindinis dalyvių dėmesys teko Amerikos lietuviškų parapijų ateičiai, retėjantioms lietuvių kunigų gretoms. Lietuvių kunigų vienybės centro valdybos pirmininku buvo išrinktas kun. A. Kon-tausas, vicepirmininkais – kun. J. Matutis, kun. J. Pakalniškis, kun. J. Rikteraitis, kun. R. Krauskauskas ir kun. Z. Smilga. Sekretoriumi sutiko pasilikti kun. V. Cukuras, išdininku – kun. F. Karvelis.

JAV lietuvių fondas dar šiais metais turėtų pasiekti penkių milijonų dolerių kapitalą. Šis istorinis žingsnis buvo aptartas Čikagoje rugpjūčio 28 d. įvykusiame valdybos posėdyje. Išsamius pranešimus padarė JAV fondo tarybos pirm. Stasys Baras ir valdybos pirm. Algirdas Ostis. Tada kaip tik buvo gautas telefoninis pranešimas, kad staiga mirė ilgametis fondo rėmėjas žurnalistas Bronius Kviklys, ištiktas širdies smūgio. Velionies atminimą pagerbus tylos minute, kilo dar didesnis ryžtas šiemet užbaigti penktąjį JAV dolerių milijono rinkimą. Ši suma turėtų būti lengvai pasiekiamą, nes rugpjūčio 28 d. fonde jau buvo \$4.880.000. Iki penkių milijonų truko tik \$120.000. Nutarta prašyti daugiau aukų iš jau turimų fondo narių ir ieškoti naujų. Pastaryjų įsijungimą fondan gali paskatinti išleidžiamas antrasis "JAV lietuvių fondo vardynas", kurio vyr. redaktoriui yra pakviestas Antanas Juodvalkis, redaktinė komisijon įsijungęs Marijū Remienė, Juoza Žyga ir Ramoną Steponavičiūtę. Į šį leidinį bus įtraukti ir naujausieji fondo nariai, įstoję patys arba įrašyti kitų asmenų. Metiniame JAV lietuvių fondo pokilyje lapkričio 10 d. jau gali būti susilaukta fondo vadovybės pranešimo, kad jo kapitalas jau peržengė penkis milijonus dolerių.

Argentina
Ateivų diena Lietuvių centre Buenos Airezse paminėta rugsėjo 9 d. vakarą. Programai vadovavo Birutė Daratėnienė. Ją savo šokiais pradėjo Jorgo Barteko vadovaujama arių grupė. Latvė pianistė ir vargonininkė Elvira Liepins fortepijonu atliko vieno latvio kompozitoriaus kūrinių. Graikų tautinių šokių ansamblis su vadove M. Giovanasi programon įsijungė penkliais tautiniais šokiais. Lietuviškus tautinius šokius atliko du Lietuvių centro ansambliai – jaunimo "Spindulys" su vadovu Nestoru Lukša ir Juozo Puliko vadovaujamas "Inkaras". Lietuvių centro valdybos pirm. Julius Mičiūnas padėkojo programos atlikėjams, neuž-

miršdamas kroatų ir latvių atstovų, suorganizavusių savo tautodailės parodėles. Latvių parodėlė rūpinosi Ateivių dienos minėjime dalyvavęs Argentinos latvių draugijos pirm. Ilgvars Ozols. Ateivių šventėn įsijungė Gediminas Jankus ir dr. Raimundas Grigaliūnas, svečiai iš Lietuvos, dirbantys Buenos Aires uoste remontuojamuose laivuose.

Australija

Sidnio lietuvių pensininkų būreliai vadovauja jau tris kadencijas užbaigusi valdyba. Ji bandė atsiatydinti, bet liko dar vieneriems metams, nesuradus kitų kandidatų. Valdybą sudaro pirm. Vytautas Narbutas, vicepirm. ir sekr. Anelė (Angelė) Mikutavičienė, išd. Jadvyga Kustienė. Tik pasitraukusią šeiminingą Bronę Sidarienę teko pakeisti Monika Kopckienė.

Džiulongo lietuvių sporto klubo "Vytiš" metinis narių susirinkimas liepos 29 d. susilaukė septyniolikos dalyvių, įskaitant ir kadenciją užbaigusius valdybos atstovus. Pastaryjų metų "Vyčio" veiklos pranešimą padarė pirm. S. Šutas, dalyviams primindamas metinį balių, gegužinę, krepšinio varžybas, kuriose vyrų komanda laimėjo pirmą vietą. "Vyčio" klubo nariai ruošiasi keturiasdešimtajai lietuvių sporto šventei Melburne 1990 m. pabaigoje. Dviejų metų kadencijai perrinkta ta pati klubo valdyba: pirm. S. Šutas, vicepirm. G. Valaitienė, išd. L. Bungarda, sekr. K. Starinskas, renginių vadovė I. Ratajczak, spaudos ir radijo atstovė I. Volodkienė.

Britanija

Invalidų olimpinėse vasaros žaidynėse Glasgove liepos 21-26 d.d. dalyvavo devyni berniukai ir trys mergaitės iš Lietuvos. Su jais Skotijon atvyko penki palydovai – A. Vitkauskas, S. Survilas, dr. V. Zutkus, V. Jan-kauskas ir A. Vitkauskienė. Olimpiados atidaryman lietuviams neteko įsijungti, nes atvyko pavėlavę. Iš dvylikos Lietuvai atstovavusių vaikų grupės devyni varžėsi lengvojoje atletikoje, trys – plaukime. Jais rūpinosi Skotijos lietuviai. Atletus globojo P. V. Dzidolikas ir K. Rugienienė, plaukikus J. ir K. Blūdžiai. Sidabro medalius laimėjo: vilnietis Darius Kupčėnas – rutulio stūmime, kauniečiai Mindaugas Ivanauskas – kamuolių metime, vilnietis Renatas Druskis – bėgime, vilnietis Valerijus Žilinskis – plaukime. Bronzos medaliai Lietuvon parsivežė vilnietis bėgikas Erlandas Levickas ir kauniečiai plaukikas Artūras Plytnikas.

Italija

Vilniaus mokytojų namų mišrus choras "Cantemus", su savo vadovu L. V. Lopu dalyvavęs tarptautiniame polifoninės muzikos konkurse Arezzo mieste, rugpjūčio pabaigoje lankėsi Romoje. Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus tautiniais drabužiais pasipuošusius choro narius rugpjūčio 29 d. palydėjo bendrojon po piežiaus Jono Pauliaus II audiencijon Vatikane. Prieš jo atėjimą audiencijos salėn vilnietis choras padainavo pyne lietuviškų dainų Šv. Tėvo laukiantiems įvairių tautų maldininkams. Jonas Paulius II "Cantemus" choro narius pasveikino lietuviškai ir su jais nusifotografavo.

KRONAS

R. KRONAS REAL ESTATE REALTOR

460 Brant Street, Suite 205, Burlington, Ontario L7R 4B6
Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone

ANELĖ MURAUŠKAITĖ

Verslo tel. 333-4744 Namų tel. 389-4242

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informaciją įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui: 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Canadian European Export Import Co.
Siunčiame siuntinius

į Lietuvą, Estiją, Latviją, Gudiją, Ukrainą

Siuntiniai siunčiami supakuoti pačių siuntėjų ne mažesni kaip 5 kg. Taip pat turime mūsų bendrovės paruoštų siuntinių. Pardudame automobilius visoje Rusijoje. Persiunčiame pinigų tiesiogiai jūsų norimam asmeniui. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams). Parūpiname iškvietimus norintiems aplankyti Kanadą. Parūpiname vaizdajuostes iš jūsų tėvynės (kraštų pažymėtų aukščiau).

404 Roncevalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860 Fax (416) 533-4910
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r.- 7 v.v., šeštadienį 10 v.r.- 5.30 v.p.p.

Mūsų patvirtinti prekybininkai

Kazan Overseas Parcels Big Win Center
83 Shanley St., Kitchener, Ont. 760 Brant St., Burlington, Ont.
Tel. (519) 743-7653 Tel. (416) 639-7547

Silesia Co., 37 Helles Ave., Welland, Ontario

Tel. (416) 734-4487

Lietuvos kankinių diena Anapilyje

Religinis koncertas • Kun. Petro Ažubalio bareljefo dedikacija
• Vyskupas ir sutvirtinamųjų būrys • Pamaldos
• Akademinė dalis

Tradicinė Lietuvos kankinių diena šiemet buvo švenčiama Anapilyje Mississaugos mieste, kur švyti Lietuvos kankinių šventovė su unikaliais vitražais, vaizduojančiais šiuos kankinius: arkiv. Teofilij Matulionį, arkiv. Mečį Reini, vysk. Vincenčą Borisevičių, prof. Praną Dovydaity ir nežinomą kankinę.

Prieš pagrindines pamaldas gausiai rinkosi maldininkai, nepaisydami lietingo oro. Visiems rūpėjo išgirsti religinį koncertą, kuriam buvo skirtas ištisas pusvalandis. Solistų trijulė — S. Žiemelytė, M. Bizinkauskaitė-Bildienė ir R. Paulionis atliko J. Handl "Taip miršta Teisingasis", fletininkas T. Regina — von Glueck'o "Palaimintos sielos", solistės — M. Bildienė ir S. Žiemelytė — Gounod "Pasi-gailėk Viešpatie", T. Regina — Bakerio "Elegiją". Koncerto pa-baigai solistai — M. Bildienė, S. Žiemelytė ir R. Strimaitis atliko Essex'o "Ave Maria". Visiems vargonais akompanavo muz. J. Govėdas.

Po koncerto šventovės įžengė vysk. P. Baltakis, lydimas kunigų, organizacijų vėliavos ir sutvirtinamieji. Vyskupas, atėjęs į šventovės priangį, atidengė a.a. kun. P. Ažubalio bareljefą, su-kurtą skulptorės Irenos Raškevičienės, ir perskaitė dedikacinę maldą, kurioje išreiškiama pa-dėka Dievui už šią šventovę, mel-džiama amžinos ramybės jos sta-tytojiui, o tautiečiams — dvasi-nės stiprybės.

Mišias atnaušo vysk. P. Balta-kis ir kunigai — Pr. Gaida, J. Staš-kus ir V. Braukyla. Savo pamoks-le vyskupas kalbėjo apie sovietin-es okupacijos suvargintą Lie-tuvą medžiaginiu ir dvasiniu po-žiūriu, jos dvasinį prisikėlimą ir išeivijos moralinį stiprinimą, ypač jaunosios kartos, kurios at-stovai šiandieną priima Sutvirtini-mo sakramentą. O tokių čia bu-vo gražus būrys — 7 mergaitės ir šeši berniukai — pasipuošę rau-donomis togomis.

Iškilmingai, išpūdingai giedo-jo parapijos choras, vadovau-jamas muz. J. Govėdo, ir sol. R. Paulionis.

Po atnaušautų Mišių Lietuvos kankinių garbei buvo numatyta tradicinė procesija į kapines, kur palaidotas ir a.a. kun. P. Ažubalis, miręs prieš 10 metų, Anapilio steigėjas. Deja, liet-ingas oras privertė pakeisti pla-ną ir procesiją rengti viduje šventovės, kuri buvo pilnutėlė maldininkų. Daug kam teko sto-vėti.

Akademinei šventės dalis įvy-ko didžiojoje Anapilio salėje, kurion susirinko apie 400 tautie-

čių. Visiems susėdus prie pa-puoštų vaišių stalų, parapijos tarybos pirm. J. Karasiejus pra-dėjo iškilmę, pakviesdamas prel. Pr. Gaidą invokacijai, kurioje specialiai buvo prisiminti Ana-pilio steigėjas a.a. kun. P. Ažu-balis ir išreikšta viltis, kad jo palikimas — mūrinė ir dvasinė tvirtovė ilgai galės globoti Lie-tuvos sūnus bei dukras šioje Ka-nados srityje.

Pagrindinę kalbą apie velionį P. Ažubalį bei jo drąsius užmo-jus pasakė klebonas kun. J. Staš-kus, išskeldamas pagrindinius jo veiklos bruožus.

Po vaišių buvo parodytos do-kumentinio filmo ištraukos, su-kurtos iš p. Jagėlos prieš 10 metų padarytos juostos. Jose matėme vaizdus iš a.a. kun. P. Ažubalio laidotuvių. Dabartinė technika tai būtų atlikusi, žinoma, daug tobuliau.

Kun. P. Ažubalio stipendijų fondo atstovas V. Dauginis pa-darė pranešimą apie to fondo veiklą, jo teikiamą paramą stu-dijuojančiam lietuvių jaunimui. Iki šiol esą tam tikslui išmokėta apie 12.000 dol. Kalbėtojas kvie-tė remti tą fondą aukomis.

Tas pats fondas a.a. kun. P. Ažubalio mirties dešimtųjų me-tinių proga įteikė Anapilio sody-bai didelį velionies portretą, nupieštą dail. Z. Žilinsko. Ana-pilio vardu jį priėmė jo vicepir-mininkas kun. J. Staškus. Jis pa-dėkojo už dovaną ir pranešė, kad šis paveikslas bus perduotas Kanados lietuvių kultūros mu-ziejui.

Iškilmė baigta parapijos ta-rybos pirm. J. Karasiejaus pa-dėkos žodžiu visiems, prisidėju-siems prie šios šventės paruo-šimo darbų ir gausiai dalyvavu-siems tautiečiams. Dalyvių tar-pe matėsi gen. Lietuvos konsu-las H. Lapas su Ponia, ev. kun. A. Žilinskas, evangelikų parapi-jos atstovai, kun. A. Simanavi-čius, OFM, kun. J. Liauba, OFM, kun. E. Jurgutis, OFM, kun. Letu-kas iš Lietuvos, Lietuvių Bend-ruomenės ir kitų organizacijų atstovai. Tai rodė, kad Lietu-vos kankinių diena yra reikšmin-ga šventė, telkianti tautiečius bendram tikslui religinėje ir tautinėje srityje.

Gausūs dalyviai skirtėsi, gė-rėdamiesi scenos papuošimais — dideliu velionies P. Ažubalio portretu (dail. S. Šileikienė), anapiličių moterų gelėmis ir tarp jų degančia žvake. Švento-vėje taip pat netrūko gėlių — jo-mis papuošė altorius ir Anapilio steigėjo bareljefą katalikių mo-terų draugijos narės, tuo parųs-kindamas Lietuvos kankinių mo-ralinį dvasios spindėjimą. DL

A. a. kunigo PETRO AŽUBALIO bareljefas, įtvirtintas Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje. Jo autorė — skulptorė IRENA RAŠKEVIČIENĖ. Nuotr. V. Balčiūno

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Rinkiminius premjero Bob Rae pažadus gerokai apkarpė laimėtojiu tekusi finansinė realybė. Dabar jau paaiškėjo, kad liberalų finansų ministere R. Niksono žadėtas finansinių 1990-91 m. biudžeto subalansavimas su \$23 milijonų pertekliumi yra neįmanomas. Dėl prasidedančio ekonominio sulėtėjimo sumažėjo ir valdžios pajamos. R. Niksonas prisipažino, kad tuos metus teks užbaigti su \$700 milijonų deficitu, o 1991-92 m. biudžetinis deficitas gali pakilti iki \$1,6 milijono ar net pilnų dviejų milijonų. Tad neustatbu, kad NDP socialistų premjeras Bob Rae, perimdamas vyriausybės vadžias, vengė konkrečių planų atskleidimo. Ontario gyventojams jis žadėjo pa-rūpinti priimtinus mokesčius, atsargiai tvarkyti valdžios iš-laidas, atstatyti Ontario eko-nomiją ir siekti Kanados vienybės. Socialistinės vyriausybės reforminiai planai, atrodo, paaiškės vėliau, kai ji bus susipažinusi su ribotomis galimybėmis.

Liberalų vadas J. Chretienas, ilgai atidėlojęs grįžimą parla-mentan, papildomiems rinkimams pasirinko Beausejour rinkiminę apylinkę New Brunswicke, pasiūlytą dėl jo atstata-tydinusio liberalo F. Robichaudo. Toje žvejų ir ūkininkų apylinkėje pastarajame penkiasdešimtmetyje tik vieną kartą buvo išrinktas kon-servatorius. Mat du trečdaliai balsuotojų ten yra prancūzų ir tik vienas trečdalis anglų kil-mės. Gyvenama viltimi, kad papildomus rinkimus lengvai laimės J. Chretienas, prancū-zas iš Kvebeko. Kanados parla-lamentan jis jau daug metų būdavo išrenkamas Kvebeko St. Maurice apylinkėje. Šį kar-tą J. Chretienas ten galėtų pralaimėti rinkimus dėl Kvebeke kritusio savo populiarumo. Jam pakenkė nepakankamas dėmesys Meech Lake sutar-čiai, kuria Kvebekas siekė di-delių nuolaidų ministerio pirm. P. E. Trudeau paliktoje Kanados konstitucijoje. Per

didelius Kvebeko reikalavi-mus atmetė P. E. Trudeau, jiems nepritarė ir jo artimas bendradarbis J. Chretienas, nebandęs ginti Meech Lake sutarties. Jos atmetimas dvi-juose angliškose provincijose suerzino tautinių nuotaikų kvebekiečių, sustiprindamas separatistines nuotaikas.

Spaudoje dabar buvo teigia-ma, kad šiuo metu J. Chretienas dėl savo ankstesnių pažū-rų Kvebeke niekur negalėtų laimėti papildomų parlamen-to rinkimų. Dėl to jis ir pasi-rinko rinkiminę apylinkę New Brunswicke, turinčią du treč-dalius prancūzų kilmės bal-suotojų, kurių tiesiogiai ne-liečia Kvebeko nepriklausomybė. Laimėjimo atveju J. Chretienas savo sejojon apy-linkėn Kvebeke grįžtų tik se-kančiuose parlamento rinki-muose, Beausejour apylinkę New Brunswicke palikdamas jos laikinai atsakiusiam F. Robichaudui. Pastarasis da-bar gaus šešerių metų laiko-tarpįje užsitarnautą \$17.000 parlamentaro pensiją ir galės dirbti liberalų vado J. Chre-tieno asistentu. V. Kst.

Tik per Angliją greičiau ir taupiau

Pasinaudokite patarnavimu mūsų išplėstu ir įvairiapusiškų eko-nominiu bendradarbiavimu su LIETUVA.

VAISTAI — galime pasiūsti visus naujausius vaistus, gamina-mus VAKARŲ EUROPOJE.

MEDŽIAGOS — siunčiame angliškas ir kitokias medžiagas, gata-vus drabužius, sportinius kostiumus, sportinius batus ir t.t., elektronines prekes.

SIUNČIAME iš Anglijos arba nuperkame Sovietų Sąjungos ir kitų kraštų gamybos automobilius: Lada — nuo \$8,900 Samara — nuo \$10,900

PALIKIMAI pervedami į Lietuvą arba kitus kraštus, kliento pa-geidaujama valiuta.

Visos finansinės ir banko operacijos atliekamos aukščiausiu kursu • Specialus rublio kursas • Priimamos įvairių ter-minų investicijos

BALTIC STORES & CO.,

(Z. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592

"Labdaros" fondo lietuvių slaugos namų komiteto atsišaukimas

MIELI TAUTIEČIAI,

I jus kreipėmės š. m. rugpjūčio 22 d. "Nepriklausomaj Lietuvos" ir rugpjūčio 28 d. "Tėviškės žibu-riuose" dėkodami už paramą.

Šis atsišaukimas yra parašytas, remiantis Slaugos namų rėmėjo nutarimu skelbti lėšų telkimo vaju. Nutarimas priimtas 1990 m. rugsėjo 27 d. susirinkime, Toron-to Lietuvių namuose.

Praeitis

Slaugos namų statybos sumany-mas buvo viešai paskelbtas 1983 m. kovo 3 d. "Nepriklausomaj Lietuvos" ir rugpjūčio 28 d. "Tėviškės žibu-riuose" dėkodami už paramą.

Šis atsišaukimas yra parašytas, remiantis Slaugos namų rėmėjo nutarimu skelbti lėšų telkimo vaju. Nutarimas priimtas 1990 m. rugsėjo 27 d. susirinkime, Toron-to Lietuvių namuose.

Sprendžiant automobilių aikštės būtinumą pastatčius namus, 1987 m. spalio mėnesį buvo nu-pirktas pieva skersai Dorval gatvės 26-iems automobiliams pasta-tyti už \$265.000.

1989 m. spalio mėnesį pasirašė-me sutartį su Arbor Living Cen-tres, būsimų namų profesionaliais administratoriais, kaip reikalau-ta sveikatos ministerijos.

1990 m. liepos 24 d. Ontario svei-katos ministerija sutiko išduoti Slaugos namų leidimą, pagal kurį valdžia remtų 60-ties gyventojų iš-laikymą mūsų lėšomis pastatytu-se namuose, remiantis š. m. vasa-rio 15 d. Labdaros fondo pasiūly-mu — 81 puslapio raštu ir 36 pus-lapiais paremiančių laišku.

Lemtingose varžybose dėl lei-dimo, dėka žemės sklypo zonos pakeitimo, profesionalių admini-stratorių pasamdymo ir ener-gingos komiteto narių veiklos per keletą metų, Labdaros pasiū-lymas buvo dosniai įvertintas su 60 lovų, šalia gausių ir turtingų ukrainiečių, kiniečių, italų bend-ruomenių, gavusių taip pat po

60 lovų. Bendram vaizdui kitos grupės atrodė taip:

Grimsby olandų	30
Toronto slovenų	30
Toronto estų	32
Toronto suomių	34
Virgil-Niagara vokiečių-menonitų	36
Toronto North York General Hospital (armėnų, jamaikiečių, musulmonų ir p. amerikiečių)....	40
Cornwall Mohawk indėnų	50
Mississaugos korėjiečių	50
Toronto graikų	58

Po 20 lovų priedą dar gaus ukrai-niečiai, kiniečiai ir graikai, jei išpildys tam tikras ministeri-jos sąlygas.

Dabartis

Toronto miesto teisės departa-mentas dabar antrą kartą paskel-bia Slaugos namų įstatymą (by-law), nes pirmą kartą tas įstaty-mas buvo sukludytas kaimyno, nusiuntusio mus į OMB.

Neseniai sveikatos ministerė Elinor Caplan atsiuntė laišką su sąlygomis, iš kurių svarbes-nės yra tokios:

— Iki 1991 m. rugpjūčio 31 d. sutelkti reikalingus statybai pi-nigus.

— Iki 1992 m. rugpjūčio 31 d. užbaigti pastatą ministerijos inspekcijai.

Iki šiol Slaugos namų komitetas dirbo, netrukdydamas visuome-nės, nes nebuvo aišku, ar iš viso leidimas bus gautas. Tačiau da-bar, užbaigus leidimų gavimo pro-cedūrą ir skaitant ministerijos praneštas, laiko atžvilgiu sku-botas, sąlygas, kreipiamės į lietuvišką visuomenę: pavienius asmenis, šeimas, parapijas, kredo-to kooperatyvus ir pajėgias orga-nizacijas, prašydami finansinės pagalbos.

Štai kodėl ta pagalba yra rei-kalinga. Pagal paviršutiniškus vieno architekto apskaičiavimus, pastatas (be žemės sklypo) kai-nuotų 6 milijonus dolerių. Didžio-ji autoakštė, ant kurios stovėtų pastatas, kainuoja 1.3 mil. dole-rių. Pastato išlaidos turi būti ap-

mokėtos iš surinktų aukų ir ilga-laikių paskolų. Prie statybos iš-laidų reikia pridėti ir profesio-nalų atlyginimą už brėžinių ir spe-cifikacijų paruošimą ir statybos priežiūrą.

Ieškant paskolų, pirmas klausi-mas iškyla, kiek turima pagrindi-nio kapitalo (equity)? Šiuo metu atsakymas būtų: turime žemės sklypą ir \$180.000. Aišku, to ne-užtenka statybos pradžiai. Žinant, kad vyksta ir kiti vajai, vis dėlto savo prašymo negalime atidėlioti, nes laikas nebedirba mūsų bend-ruomenės naudai.

Remiantis šiais motyvais, skel-biame lėšų telkimo vaju ir prašo-me prisidėti savo aukomis. Norint atsisototi ant saugaus pagrindo, fondas turi surinkti 2 milijonus dolerių, prieš užtraukiant ilga-laikes paskolas ir pradedant sta-tybą. Už paaukotą pinigų sumą, atėjus mokesčių laikui, bus išduo-dami oficialūs pakvitavimai.

Ateitis

Baigiant šį atsišaukimą, at-kreipiame jūsų dėmesį į nueitą ir ateities kelią. Mūsų negausiai Ontario bendruomenei niekas lengvai neatėjo, ir šis projektas bus pats didžiausias, žvelgiant į išlaidas ir bendrą ekonominę padėtį. Tačiau, pasitikėdami Die-vo pagalba, taipgi ir patys savimi, nugalėsime ir šią kliūtį. Svarbiau-sia tikėti, kad Slaugos namai yra tiek pat reikalingi, kiek ir kitos mūsų sukurtos institucijos.

Komitetas jau seniai siekia Slaugos namų realizavimo. Leidi-mo gavimą iš sveikatos ministe-rijos galime palyginti su vienkar-tiniu loterijos laimėjimu. Bet mi-nisterijai pranešus skubotas sąly-gas, negalime toliau likti tik ste-bėtojai. Turime prisidėti auka ir darbui prie bendro tikslo — LIE-TUVIŲ SLAUGOS NAMŲ.

1990 m. spalio 1 d.

R. Strimaitis
"Labdaros" fondo pirmininkas
J. V. Šinkus
Slaugos namų komiteto
pirmininkas

LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELIS,

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vedamas, priima vai-kučius nuo 2,5 iki 5 metų am-žiaus, pusei ar visai dienai. Skambinti telefonu 534-5773 Toronte.

TRANSPAK

FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI

NAUJI IR DĖVĖTI DRABUŽIAI, avalynė, buitiniai daiktai siunčiami neribotais kiekiais jūsų giminėms, draugams Lietuvoje per Pagalbos fondą. **MUITO NĖRA**. Amerikos ir Kanados lietuviai naujus arba dėvėtus drabužius gali atsiųsti **TRANSPAK** adresu per paštą arba per UPS. Mes šias siuntas persiųsim į Lietuvą. Pagalbos fondas išskirs-tys tuos siuntinius tam, kam skirta.

VAISTAI — receptiniai ir nereceptiniai siunčiami neribotais kiekiais. **MUITO NĖRA**.

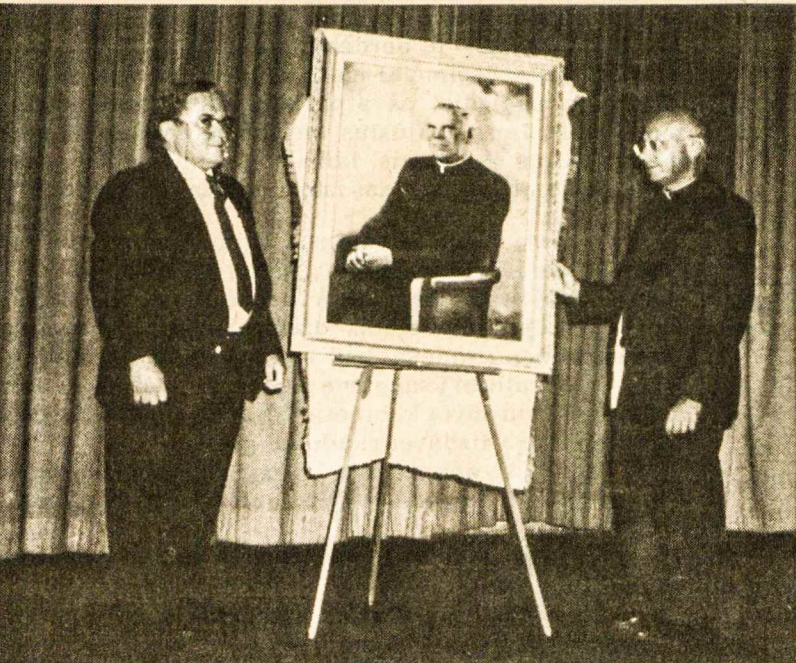
MĖSOS GAMINIAI: aukštos kokybės rūkytos dešros, skilandis, palendvica — \$84. **MUITO NĖRA**.

PERVEDAMI PINIGAI naudingiausiu būdu jūsų giminėms. Tvarkomi **PALIKIMAI**. Pigiai perkami nauji **AUTOMOBILIAI**.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą. Parduodame ir siunčiame video, stereo, kompiute-rius, FAX, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. Galim siųsti su iš anksto apmokėtu muitu ir pristatymu į namus. Susitarus duodame 2-ju metų **GARANTIJĄ** siunčiamiems video, stereo magnetofonams ir televizoriams.

Rašydami **BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ** — atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Įstaiga veikia kasdiena 9 v.r.-5 v.p.p., šeštad. 9 v.r.-2 v.p.p.
1-312-436-7772

A. a. kunigo PETRO AŽUBALIO portretas, sukurtas dail. Z. Žilinsko. Kun. P. Ažubalio stipendijų fondas jį padovanojo Anapilio sodybai. Kairėje — fondo atstovas V. DAUGINIS, dešinėje — Lietuvos kankinių parapijos kle-bonas ir Anapilio sodybos valdybos vicepirmininkas kun. J. STĄŠKUS. Nuotr. Vyt. Balčiūno

Odinių drabužių IŠSPARDAVIMAS

Parduodami labai geros rūšies avies kailio švarkai.

Kaina nuo \$299.

Su šia atkarpa, lietuviams duosime \$25 nuolaidą visą spalio mėnesį.

MONTREAL LEATHER

Factory Outlet

129 Spadina Avenue, Toronto, Ontario.

Telefonas 597-9223.

Important information about Canada's economic plan and how it affects you.

Many Canadians have questions about the economy and what the government is doing to help make it healthier. This guide outlines some of the key steps being taken towards building a stronger Canada. Please take the time to read what's inside and if you would like other government publications, see the outside back cover.

GREIT PASIEKS JŪSŲ NAMUS

Kiekviena šeima Kanadoje ne-trukus gaus 8 puslapių leidinį, kuriame pabrėžiami pagrindiniai krašto ekonominių gyvenima-liečiantys klausimai, žvelgiant į Kanados ateitį. Prašome, gavus leidinį, pašte, paskirti kiek laiko jo perskaitymui.

Jei kartais negautumėte leidinio iki spalio 15 dienos, skambinkite (nemokamai)

1-800-267-6620

ir knygelė bus jums pasiųsta. (Susilpnėjusius klausos interesantams skambinti 1-800-267-6650). Leidinys prancūzų kalba gaunamas 1-800-267-6640.

Government of Canada

Gouvernement du Canada

Plačios vagos darbuotojas

Kunigui dr. Ignui Urbonui - 80 gyvenimo kryželių ir prelado titulas

Įvairiai keliauja žmonės per gyvenimą. Vieni jų keliauja labai garsiai, pastebimai, plačiai visuomenei matant, kiti iriasi tyliai, nesigarsindami, bet giliai.

Prie pastarųjų priklauso ir kun. dr. Ignas Urbonas, dabartinis Gary, Indiana, lietuvių parapijos vadovas. Jis jau baigia aštuntą dešimtmetį, vis dar pilnu apkrovimu judėdamas. Savo laisvę jis rašo: "Senatvė! Taip, ji atėjo taip greit. Bet keista, aš jos dar nejauciu. Sekmadieniais laiku dvejus Mišias, administruoju parapiją, neturiu jokio padėjėjo nei sekretorės. Esu 24 val. 'on call'".

Veiklos linkme

Tas jo veiklinės prigimties bruožas, paveldėtas iš judriosios Džukijos, jau buvo ryškus ir kunigų seminarijoje Kaune. Klierikų eilėse jis jau reiškėsi kaip veiklos žmogus. Tiesa, nemažiau domėjosi ir teologijos studijomis, bet širdis traukė daugiau į veiklos plotus. Dėl to ir Kaišiadorių vyskupas J. Kukta jauną kunigą Igną, porą metų vikaravusį Želvoje bei trumpai klebonavusį Varėno-

je, paskyrė kurijos archyvaru ir pavedė rūpintis jaunimo veikla. Čia kun. Ignas parodė daug širdies ir sumanumo, organizuodamas bei šviesdamas kaimo jaunimą, kapelionaudamas vidurinėje mokykloje. Deja, kilęs karas sutrukdė tą veiklą ir jos uolų judintoją privertė 1944 m. pasitraukti į vakarus. Bet ir čia jis pasinėria į veiklą naujoje aplinkoje. Nutilus karo veiksmams, jis tampa Bonnos un-to studentu, rūpinasi savo tautiečiais, studentais, darbuojasi bendrojoje lietuvių sielovadoje tuometinėje Vokietijoje, kur buvo įsisteigusios gausios lietuvių stovyklos.

Atvykęs 1949 m. į JAV, tapo kun. A. Deksnio (vėliau vyskupo) vikaru E. St. Louis, Ill., o 1954 m. pradėjo vikarauti Gary, Ind., Šv. Kazimiero parapijoje. Po vienuolikis metų tapo klebonu ir ten klebonauja jau 20 metų.

Tos vietovės buvo jo bazės, iš kurių kun. Ignas plačiai reiškėsi visuomeninėje veikloje ir kaip dvasios vadovas, ir kaip veikėjas. Ypač aktyviai jis reiškėsi ateitininkų moksleivių ir sendraugijų organizacijoje kaip dvasios vadovas, stovyklų kapelionas, paskaitininkas. Jo dvasinėmis paslaugomis naudojosi ir Amerikos lietuvių katalikų federacija. Kunigų vienybėje jis vis buvo išrenkamas į valdybą.

Ir dabar, kiek laikas leidžia, jis dalyvauja visose pagrindinėse lietuvių organizacijose. Visuose didesniuose lietuvių renginiuose matysi ir kun. Igną, kurio asmeninis gyvenimas natūraliai įsiliesia į visuomeninį.

Platyn ir gilyn

Kad visuomeninė veikla nebūtų tuščia vidurė, kun. Ignas lygiagrečiai domėjosi studijo-

Kun. dr. IGNAS URBONAS

mis, ypač kapelionaudamas vidurinėje Aukštadvario mokykloje. Būdamas Lietuvoje, gilinavo savo žinias plačia skaityba. Anuometis Kaišiadorių vyskupas nebuvo linkęs lengva širdimi leisti jaunus kunigus į studijas; sakydavo: "Man reikia kunigų, o ne profesorių."

Tos linkmės turėjo laikytis ir kun. Ignas. Bet kai karo grėsmės genamas atsidūrė Vokietijoje ir karui apimtus rado

galimybę studijuoti, įstojo į Bonnos un-tą. Per ketverius metus (1945-49) baigė tą universitetą, gilindamasis į filosofinius ir istorinius mokslus; parašė net dvi disertacijas — apie Dunskotą ir Hartmano filosofiją ir apie Jono Eck'o disputus su Martynu Liuteriu.

Vainikuotas daktaro laipsniu, kun. Ignas persikėlė Ameriką. Ir čia jis studijinio darbo neapleido. Šalia pareigų sielovadoje, jis ir toliau domėjosi moksliniais-kultūriniais klausimais, rašė straipsnius lietuviškai spaudai, Lietuvių enciklopedijai. Kurį laiką dėstė krikščionybės istoriją Bishop Noll institute.

Buvo gundomas ir platesnių vandenų: net du valstybiniai Amerikos universitetai kvietė jį dėstyti filosofijos istoriją, bet kun. Ignas atsisakė. Kodėl? Mat jam labai rūpėjo lietuviškoji visuomenė, grėsminga jos būklė svetimųjų apsuptyje. Persikėlimas į universitetą reikštų atsiribojimą nuo lietuviškosios visuomenės. To jis negalėjo padaryti. Viena me laisvę jis rašė: "Aš dėl tos lietuviybės paaukojau visą savo gyvenimą. (...) Per 30 metų

išlaikiau savo darbą ir savo lėšomis liuanistinę mokyklą, kurios abiturientai tapo lietuvių veikėjais. Per 25 metus išlaikiau gyvą lietuvių parapiją, kurią anas vyskupas norėjo uždaryti. Ji pateko į juodųjų rajoną, iš kurio visi pabėgo, net ir pats vyskupas".

Užtarnautas įvertinimas

Jei prie to pridėsime kun. Igno uolų dalyvavimą visose centrinėse lietuvių organizacijose, jo pamokslus, straipsnius, įvairių renginių organizavimą, darbą sielovadoje, lietuvių atstovavimą tarptautiniuose katalikų kongresuose... gausime vaizdą, kuriame matyti plati vaga lietuvių kunigo, su pasiaukojimu dirbančio lietuvių tautos išlikimui. Jo tad pakėlimas prelatu yra užtarnautas įvertinimas. Jis atėjo iš amerikietiškos hierarchijos, kuri seniau tokios veiklos kunigus menkai tevertindavo. Dabargi Gary vyskupas tokios veiklos kunigo nuopelnus gražiai įvertino bei savo oficioje paskelbė kaip "Lithuanian recognition". Tai, be abejonės, ir lietuviškosios visuomenės džiaugsmas, kurin jungiasi ir jos palaimos linkėjimas. Pr. G.

SIŪLOMAS GST. SUŽINOKITE KOKIOS KAINOS PADIDĖS IR KOKIOS SUMAŽĖS

Ar rūpinatės kiek pakils maisto kainos? Norėtumėte žinoti kiek reikės susitaupyti naujam automobiliui? Klausiate ar jūsų banko patarnavimai apmokestinami? Ar šiaip kas nors apie GST jums neaišku? Atsakymai į jūsų klausimus yra čia pat — naudojantis telefonu. Skambinkite mums — "GST Consumer Information Office". Nuo 1991 m. sausio 1 d. suprojektuotas GST prekybos vietose pakils federacinius pardavimo mokesčius. Reikia pasinformuoti ką šie mokesčiai reikšia ir kaip jie jus liečia. Mes galime jums atskleisti faktus. Prašykite nemokamai gaunamo informacijos leidinuko apie GST ir kainas (The Consumer's Guide to the GST and Prices). Daug reikiamos informacijos yra ir "Key List", kurioje nurodoma kaip federacinių pardavimų mokesčių (FST) pakeitimas GST mokesčiais palies kainas. Mes esame pasiruošę jums padėti — atsakyti jūsų klausimus, sužinoti ko jūs tikėtės, kuo abejojate. Juo daugiau jūs žinosite, juo geriau pirksite reikmenis. Mes atskleidėme jūsų klausimus telefonu kiekvieną dieną nuo 3 v.p.p. iki 9 v. vakaro. Galima skambinti iš bet kokios Kanados vietovės nemokamai. Sunkiai girdintiems (hearing impaired) tel. 1-800-465-7735

Skambinkite:
1-800-668-2122

Government of Canada   Gouvernement du Canada

Canada

ZITA PRAKAIPAITĖ, B. Sc., M. Sc. sėkmingai baigė Western universitetą (London, Ont.) zoologiją, specializuodamasi lastelių biologijoje. Parašiusi mokslinį darbą, gavo magistro laipsnį. Prieš trejus metus studijavo biologiją ir buvo gavusi bakalauro laipsnį. Šiuo metu rengiasi daktarui Paryžiuje, Prancūzijoje. Zita yra baigusi Toronto Maironio mokyklą, aukštesnious liuanistinius kursus, daug metų soko tautinius šokius "Gintaro" ansamblyje, aktyviai veikė ateitininkuose. Atgimstant Lietuvai, daug darbavosi rinkdama parašus universitete ir dalyvaujama bado streike prie parlamento rūmų Otavoje

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Prie miško altoriaus

Dokumentinė apybraiža apie Lietuvos partizanų kovas su okupacinėmis sovietų pajėgomis

ANTANINA GARMUTĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

— Pažįsti? — paklausė budėliai motiną. — Grožikis! Gal nori dar gražiau? Kur bunkeriai? Jos nepasakė, kad bunkeriai namuose. Kazimierai trenkė per rankas. Ji susmuko. "Kur bunkeriai?" — Nieko nežinau... — suvaitojo dukrė. — Ne-ži-nau! — išskriemenavo motina. — Yra būdų! — neatlyžo šlykščiai keikdamiesi vandalai. — Prabilosite! Išvest ją į kitą kambarį, duris pravert, — tegu šita girdi! — Mama, nebijok! — sušuko Kazytė. — Aš ne... ne... ne!

Abi moterys buvo tvirtos. Nepalaužiamos. Jos gynė tai, ką privalėjo ginti. Susidūrusios su žvėrimis, jos išliko žmonėmis. Ir Dievas joms suteikė stiprybės.

Vėliau, atėjusi į Panemunę pas savo vyriausiąją seserį Kotryną, Petrutė pasakojo patirtą siaubą ir tarp žodžių ilgai, gaudžiai, bejėgiškai raudojo.

Man neleidė išlaikyti jų pokalbio iki galo. Su suseres Kazimiera atvirai išsikalbėjomės neseniai.

— Baisiausia buvo, — prisipažino ji, — kai norėjau išprotėti, bet negalėjau! Mūsų kameroje buvo dar žiauriau kankinamų moterų. Prisimenu tokią Naruševičienę. Nedidukė, apie 28 metų. Kilusi nuo Kauno, iš Lapių. Po langais atvesdavo jos kelių metų sūnelį ir mušdavo, motinai matant. Rankutės laužė. Po to ją vesdavo į tardymus. Sugulvojo azijietiška kankinimo būdą. Saugumo kieme buvo tualetas. Ją nuveddavo ten surakintom už nugaros rankom, pusnuogę. Į tualetą įleisdavo vilkinį šunį. Tas draskydavo moterį. Supūliavo pilvas, atsivėrė mėsgaliai, kuriuos šuo dar labiau draskė. Pusgyvę kankinę įmesdavo į kamerą, ji rėkdavo per naktis. Maldavo: — Moterys, užmuškite mane! Greičiau užmuškite!... Kameroje skldo baisus kvapas. Merdėjančią išnešė, ir daugiau nebematė.

Pasaulis nežinojo Lietuvos vaikų kančių, tragedijų, likimų. Kazimieros laukė Karagandos lageriai, Džeskazgano vario kasyklos ir Kengyro sukilimo tankų vyksrai.

***

Likusių tetos Petrutės šeimą užkliudė didysis 1948 m. gegužės 22 d. trėmimas, tačiau svirno bunkerio po-

žemine anga ji spėjo pasitraukti į laisvę. Išvežė vieną dėdę Vilką.

Išdraskytų lizdų žmonės blaškėsi po visą Lietuvą. Pranas lankė vidurinę mokyklą Klaipėdoje. Teta leniniu būdu išgavo jam "baltą bilietą" — atleidimą nuo tarnybos priešo kariuomenėje.

Jie vėl grįžo į Mogiškę. Slaptėsi nuo kitų išvežimų, kurių datas gerį žmonės pranešdavo. Išėiti į mišką Pranas neketino, nes partizaninė kova blėso. Bolševikai per prievartą įsteigė Lietuvoje kolūkius. Juose — valstybinėje baudžiojoje — žmonės dirbo puselviui, gyvulių dvėse — grėse badas. Rusiška networka darbščiam lietuvių valstiečiui buvo nepakenčiama. Todėl į mišką vis dar ėjo vyrai — geriausi tautos sūnūs, spėję užaugti per kelerius pokario metus.

***

1950 metų vasarą grįžau iš Sibiro. Aplankiau tetą Petrutę. Pranelis liūdnas sėdėjo kiemo viduryje ant didžiulio nupjauto medžio ir susimąstęs lėtai tampė armoniką. Neprisitaikę pusbrolis prie okupacijos sąlygų. Manęs nesuprato. Pakėlė savo gražias mėlynas akis ir pasakė:

— Nesidžiauk, sesike, kad sugrįžai. Matai — Lietuva paversta. Negali būt nei laimės, nei teisybės okupuotoj valstybėj.

Motinai jis kalbėjo aiškiau: — Mano vieta, mamele, kur tikri vyrai — miške! Aš okupantų tarnas nebūsiu! Skeltanagiams nevergau! Motina sudrebėjo... Žūti dabar, kai matosi, kuo viskas baigsis — okupacija nepajudės!

— Aš dar pagalvosiu, — Pranas paglostė jos galvą. Nerimo genama, teta atbėgo pas savo seseris. Prano ketinimai jas pribloškė. Neleisdamos Petrulei atsikvošėti, moterys patarinėjo:

— Uždrausk, ir viskas! Kamaroj užrakink! — šaukė Marija. — Tu jam į kojas pulk! Atsiklaupk prieš jį, kad tik neitų. Kaip žvaigždė tavo sūnus, o tu jį mirt išleisi? — priekaištavo Kotryna.

Išgirdome — išėjo... ***

Motina palydėjo savo sūnų Praną priimti priesaikos pas Juozą Lukšą. Jis buvo neseniai grįžęs iš savo antrosios kelionės į užsienį. Sunkios padėties nėslepė — partizaninis judėjimas silpo, pagalbos iš niekur nesitikėjo. Tačiau didvyriškumas užkrečia: Juozas liko su savo tauta, ir Pranas Kižys nusprendė, kad būtent dabar, tragišku momentu, jo pareiga — būti šalia Juozo Lukšos didvyrių. "Mamele, nepyk, — įtaigiai pasakė. — Lietuvai man — irgi motina!"

Paskutinis mūsų apylinkės jaunų vyrų būrelis pri-

iminėjo priesaiką. Jie buvo labai rimti, susikaupę. Atliko išpažintį, priėmė Švenčiausiąjį. Atsiklaupę bučiavo vėliavą ir kartoją priesaikos žodžius.

Kartu su teta Praną atlydėjo jo pusserė Janina Skučaitė. Petrutė palaimino sūnų ir bejėgiškai pratarė:

— Vaikeliai, jūs gi visi žūsitė!...

— Taip, žūsime, bet Lietuva bus laisva! Kada nors, bet bus! Ateinančios kartos įvertins! — Juozas Lukša buvo tvirtas savo teismumu.

Baigiantis iškilmėms, Lukša apžvelgė susirinkusius. Jo žvilgsnis sustojo ties raudančių motinų veidais.

— Tėvynė niekada neužmirš jūsų aukos, — tarė. — Yra ir bus Lietuva, nes yra ir bus tokių motinų. Ačiū Jums, brangiosios, už Jūsų didžiausią auką! Kai stovės Lietuvoje paminklas Partizano Motinai — bus jame ir Jūsų bruožai!...

***

Paskutiniųjų Lietuvos partizanų veikla neturėjo lemiamos reikšmės. Vienu požiriu jos reikšmė nenuginčijama: nė viename per prievartą sulipdytame kolchoze Prienu — Šilavoto — Veiverių trikampyje nepasirodė rusų kolonistai! Paskutiniųjų lietuvių vyrų gyvybės auka atitolino rusifikacijos grėsmę, nutautėjimo pavojų, sustiprino tautos viltį išlikti.

Pranas apsilankydavo namuose, tačiau buvo labai atsargus ir ilgai užtrukti Mogiškės bunkeriuose privergė. Jo motina dabar buvo rusų agentų dėmesio centre. Užsidėję klastos ir melo kaukė, gerąją tetą Petrutę ėmė lankyti įtartini asmenys. Iš pirmo žvilgsnio jie atrodė lyg ir nekalti žmogeliai, net vaizdavo

Skersabalio partizanų kapinės parodė eiguļs MIKUŠAUSKAS. Laikinoje iškaboje įrašas: "Žuvusiems už Lietuvos laisvę". Nuotr. Antaninos Garmutės

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- **Pervežam** palaikus, palikimus • **Priziūrim** kapus • **Perduodam** paramą giminėms • **Nuperkam** automobilius, elektronikos aparatus • **Pristatom** gėles • **Per trumpiausią laiką** išrūpinam iškvietimus apsilankyti Lietuvoj. • **Iškviečiam** gimines į Kanadą
- **Parūpinam** jiems draudimą ir pervežimą iš Montrealio
- **"Aeroflote"** patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į **Stefą** ar **Algį Medelius**, vakarais tel. 1 - 416 - 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS

Tel. 1 - 416 - 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.,

296 Queen Street West,
Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA

(Skandinavų oro linija — SAS)

Tiesioginių skrydžių į Vilnių kol kas nesant, tai yra pats patogiausias susisiekimasis su Lietuva. Išskrendam **penktadieniais** ir grįžtam **sekmadieniais**, nežiūrint, kaip ilgai tenai viešėjumėt. Žiemos sezono bilieto kaina — \$1093. Norintiesiems parūpinam iškvietimus, vizas, apsisistojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose).

Besidomintieji prašomi kreiptis į **ALGį MEDELį** asmeniškai nurodytu telefonu.

MEDJUGORJE! — 1991 m. gegužės 22 d. maldininkų kelionė į Jugoslavijos šventą vietą. Galim sujungti su kelione į Lietuvą!

***

Pranas partizanavo apie dvejus metus. Jis kovojo būryje, kuriam vadovavo "Spyglys" — Vytautas Menkevičius. Juos dažnai imdavo į apsaugą rinktinės vadas Juozas Lukša. Ir 1951 m. rudenį Juozą, einantį į lemtingą susitikimą su Kukausku Pažerų pamiškėje, iš užnugario dengė "Spyglio" vyrai. Jie negalėjo numatyti, kad priešas pasitinka Juozą jam neįžengus į mišką, kad bus sutrauktos tokios didelės kariuomenės pajėgos. Ir nesitiekė išdavystės. Prasidėjus susišaudymui, patekė į antrąjį apsupimo žiedą, "Spyglio" vyrai prisiveržė miškais. (Bus daugiau)

Lietuvoje gimęs, Vakaruose pagarsėjęs

Pokalbis su žymiuoju filosofu Emanueliu Levinu, gyvenančiu Prancūzijoje

Yra visa eilė žmonių, gimusių Lietuvoje, bet joje mažai žinomų, o garsių tiek Rytu, tiek Vakarų pasaulyje. Prie tokių priklauso ir plačiai pagarsėjęs filosofas Vakaruose Emanuelis Levinas (taip rašo savo pavardę).

Jis yra gimęs Kaune 1905 m. Jaunas išvyko Prancūzijon, ten studijavo, įsikūrė ir apsigyveno. Pagarsėjo kaip įžvalgas filosofas savo straipsniais, paskaitomis ir veikalais. Be ne žymiausias jo veikalas "Totalité et Infini" (Visuma ir Begalinis) susilaukė jau antros laidos.

Savo filosofijoje E. Levinas iškelia asmens vertę ir pagarbą kitiems. Apie jo filosofiją kanadietis Andrius Valevičius parašė magistrinę disertaciją ir aplankė jį Paryžiuje.

Prancūzų laikraštis "L'Express" 1990 m. liepos nr. išspausdino savo bendradarbių pasikalbėjimą su E. Levinu ir palietė Lietuvos likimą. Čia pateikiame kai kurias to pokalbio ištraukas.

— *Dažnai Jūs esate laikomas moralistu. Ką manote tuo klausimu?*

— Moralistas yra pamokslininkas. Tai tas, kuris pamokslauja, siekia pakelti moralės lygį, sustiprinti įrodymus moralės naudai. Jo vaidmuo, tiesa, reikalauja dvasinio subtilumo, bet ir gudrumo. Tai nėra filosofo dorybė! Moralistas gali būti sėkmingas tik tai pavyzdžio dėka, rodomo jo paties, nes kitaip jis baigtų sąvęs suniekinimu.

— *Kai dabar matote Lietuvą, kovojančią už savo nepriklausomybę, kokie atsiminimai iškyla Jūsų sąmonėje?*

— Ypač atsiminimai iš žydų gyvenimo. Jūs negalite įsivaizduoti, kaip dvi visuomenės buvo atskirusios. Žydai gyveno sename Kauno (rašo Kovno) mieste, tačiau nesijautė esą gete. Lietuviai laikėsi truputį atokiai, bet niekad nerengė pogromų, kaip tai darė kai kurios sritys Šventojoje Rusijoje. Mano tėvai per 1914 m. karą buvo apsigyvenę Ukrainoje. Kilus revoliucijai, jie nusprendė grįžti Lietuvon. Tai buvo 1920 m., kai aš buvau 14-kos metų. Tada sakiau sau gailėdamasis: palieku mesianistiną šalį.

— *Ką tai reiškia?*

— Jaučiausi grįžtas į buržuazinį gyvenimą. Mananykite, kad aš buvau tapęs marksistiniu kovūnu-revoliucininku. Nieko panašaus. Tačiau buvau susidarius įspūdį, kad istorija toje šalyje pasiekė galutinę

nį savo tikslą, kažką panašaus į teisingumo įgyvendinimą. Tai buvo prieš Stalino atėjimą!

"L'Express" bendradarbis, išklauskas E. Levino pasakojimą apie jo studijas Freiburge i. Br., kur garsėjo filosofas M. Heideggeris, paklausė:

— *Ar sutinkate su Heideggerio vertinimu modernizmo, kaip dekadentinio reiškinių?*

— Ne. Su jo vertinimu yra susijęs technikos pasmerkimas. Aš manau, kad be technikos negalėtume išmaitinti Trečiojo pasaulio. Nesu matęs baisesnių vaizdų, kaip Afrikos scenos, rodomos televizijoje. Kokie vaikai! Nieko nėra kilmesnio, kaip atskleisti žmogaus vargą. (. . .)

— *Kaip vertinate filosofijos vaidmenį mūsų visuomenėje?*

— Jos vaidmuo yra skirtingas nuo moralės — kartoju. Labdaringa meilė (charitė) kyla mūsų sąmonėje pažadinta sandūros su kito veidu. Meilė yra gerumas, kuris nelaukia atlygio. Tai Biblijos paradoksas! Tai išmintis, kuri perkerta suinteresuoto gyvūno praktinį protą. Tai žmoniškumo pradžia žmoguje. Filosofija — išminties meilė neleidžia apsnūsti. Tačiau reikia Platono, Dekarto, Kanto, Hegelio ir Bergsono, kad meilė taptų visuotiniams teisingumo įstatymais ir juos įteisintų. Sutikimas kito žmogaus randa ne mažytę psichinio gamtovaizdžio apylinkę, o pačią dvasinumo versmę (jei šis žodis nėra per daug nuvalkiotas). Tai esminė mano tema, kurioje išryškėja mano rezervuotumas tradicijai, laikančiai pažinimą aukščiausiu žmogaus laimėjimu. Aš nemenuo pažinimo, bet tik sakau, kad tai nėra galutinio pobūdžio vertybinis sprendimas. (. . .)

Paklaustas apie kylančias antisemitines nuotaikas bei rasizmą, E. Levinas pareiškė:

— Yra bendro pobūdžio kontekstas. Aš pasakysiu vieną dalyką, kuris jus nustebins. Kai Hitleris atėjo į valdžią, turėjo konkurentų, turėjo opoziciją, kuri kovojo už geresnę visuomenę ir skelbė evoliuciją. Nesupraskite manęs klaidingai. Komunizmo žlugimas neištraukė man nė vienos sąšaros. Tačiau pasekmė yra ta, kad šiandieną nebėra konkurento. Ir nėra nieko taip graudaus, kas keltų užuojautą. Kai kom-

partijos vadas čia pakyla kalbėti, neturi ko pasakyti.

— *Ar tai svarbu?*

— Juk jam Sovietų Sąjunga buvo tai, kas tikintiesiems Dievo buvimas. Aš Jums minėjau Grosmaną. (Čia E. Levinas turi galvoje Vasiljaus Grosmano knygą "Gyvenimas ir likimas", kurioje autorius aprašo stalinistinį žmonių persekiojimą bei kankinimą Liubiankos kalėjime ir kitur, Pr. G.). Jo pasisakymas yra jaudinantis ta prasme, kad jis patyrė pradžios dosnumą. Ča begalvotume, reikia pripažinti, kad kito asmens pažinimas egzistuoja marksizme. Dėl to pradžioje jis kėlė viltį, kuriai atstovavo sovietinis žemynas savo slėpingumu, radikaliai skirtingu bandymu. (. . .)

— *Ar dabartinis religijų iškilimas reiškia tikrą grįžimą į tikėjimą?*

— Aš manau, kad tas grįžimas iš tikrųjų reiškiasi. Bet tai ne visuomet reiškia dalyvavimą apeigose ar įsakymų vykdymą. Esu linkęs matyti religijose paguodos versmę suaugusiems, tikros žmogškos šilimos židini, skirtą ne vien tikti ligoniams, pavarčeliams, seneliams. Žinant, kad, pavyzdžiui, nedarbas yra vienas esminių dabarties faktų, netenka abejoti tikrovės kietumu. Tad ko ieškoma? Ne paslėptos galybės, o tėviškumo didiems asmenims. Be to, tai yra užtikrinimas, kad kančia nėra visiškai absurdis.

— *Kokią reikšmę turi religija Jūsų gyvenime?*

— Aš neimu tikybinių dalykų visumos raidiškai. Tora (Mozės Įstatymas — Senojo Testamento pirmosios penkių knygų, Pr. G.) nėra vaizdų knyga. Aš rimtai žiūriu į apeigas, nes tie garbūs mostai palaiko bei aukština žmogaus humaniskumą, kiek jie buvo perduoti per nesuskaitomą skaudų generacijų. Taip bent aš suprantu judaizmo tradiciją. Jūs juk žinote biblinių tekstų studijų svarbą rabinikiškoje interpretacijoje. Bet aš tesu sekmadieninis talmudistas . . .

Pokalbio pabaigoje didesnėmis raidėmis išryškinta ši E. Levino mintis: "Toros studijos yra niekad nesibaigiantis dalykas, kuriame rastoji šviesa aprašviečia ypač rastosios šviesos nepakankamumą". Pr. G.

Pirmasis Mažosios Lietuvos fondo leidinys

Darbo savaitgalį Čikagoje vyko Mažosios Lietuvos fondo suvažiavimas. Iš ten parsivežiau pirmąjį fondo leidinį, nors dar ir ne galutinai paruoštą išsiuntinėjimui; dar neįrišta kietais viršeliais ir neparašytas knyga lydinčios įrašų juostelės. Tai Jono Užpurvio veikalas — trys kalbinės studijos: lietuvių Saugų apylinkės tarmė; upės ir miesto vokiško pavadinimo MEMEL kilmė; Donelaičio "Keturių metų laikų" kūrybos eiga. Nesu kompetetinga knyga vertinti ir tikiu, kad sulauksime specialisto recenzijos, tik norėčiau šiuo metu išreikšti savo asmenišką džiaugsmą — pagaliau pavyko leidžiams ir spausuvei nugalėti visus techniškus sunkumus.

Knygos autorius yra buvęs Klaipėdos Vytauto Didžiojo mokytojas. Jo entuziazmas kalbų mokslui užkrėtė ir dali mokinių, kuriems jis, niekieno neragintas, dėstė klasikinę graikų kalbą po pamokų. Su savo klases auklėtiniais Jonas Užpurvis palaikė glaudžius ryšius, pasikviesdamas juos į savo butą įvairiomis progomis. Autorius eina dabar 99-tuosius metus. Jeigu Aukščiausiojo tokia valia, kitais metais sulauks 100 metų! Iš giminių patirta — jis labai nekantariau dėl savo rankraščio likimo, laukdamas knygos pasirodymo. Gaila, kad fondo suvažiavimas, užsiėmęs visokiais administraciniais ir techniniais klausimais, nespėjo ar nesuspėjo jam pasiūlyti suvažiavimo sveikinimo telegramos.

Saugų tarmės studijoje pirmiausia mokslininkai pateikiami tarmės bruožai, išsamiai pavyzdžiais nušviečiant fone-

tinis ir morfologinius pasikeitimus laikų eigoje. Kadangi ta tarmė jau kaip ir išnykusi, tai studija turi nepaprastą reikšmę ateities kalbininkams.

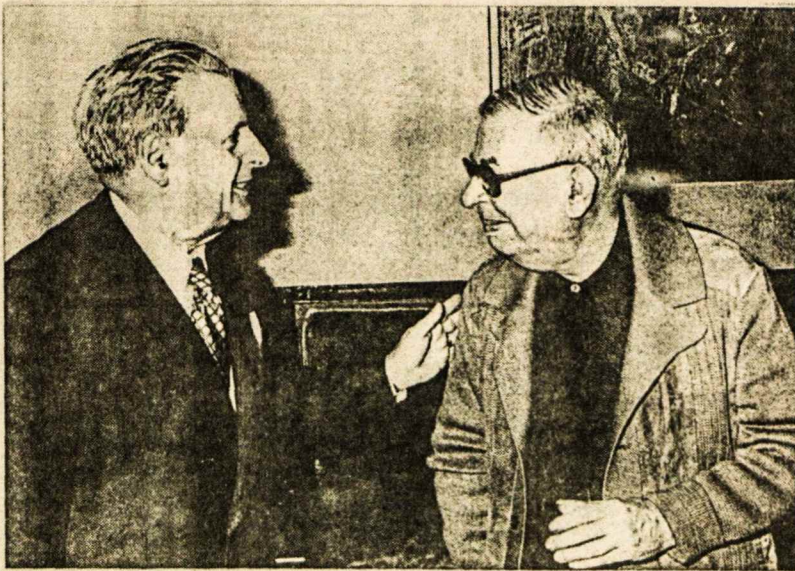
Antroje studijos dalyje randame įvairių epizodų iš Saugų apylinkės gyvenimo, tarmiškai parašytų. Sudėtingų ženklių, ženklelių pagalba ir nesaugiškis turėtų šiaip taip tekstą išskaityti ir, pasinaudodamas Viliaus Petėraičio pridėtu žodynėliu, suprasti. Parinkti vaizdeliai apima gana platų laikotarpį, įvairius požūrius ir asmenis, nušviečiančius būklę ir įvykius, įtakojančius gyvenimo raidą.

Visą tarmišką tekstą autorius yra įkalbėjęs į juosteles. Įdomu išklausti tekstą. Tėviškes laukai, užmarštin nustumti žmonės, vaikystė, jaunystė taip ir iškyla prieš akis, klausantis Jono Užpurvio kalbos. Ne vienas mūsų tėvynainių juostelės išspaus sąšaras iš akių. O kalbininkams ateityje užkretojamumas turės nepaprastą vertę, nes juk beveik niekas ta tarme nebekalba.

Likusios dvi studijos turi daugiau politinės reikšmės. Tai šaltiniai paremti įrodymai, kad Saugų ir platesnės apylinkės iš seno lietuvių apgyventa. Autorius pasirinko medžiagą pateikti vokiečių kalba, kad ji būtų prieinama didesniai mokslininkų skaičiui. Ir tarminiai vaizdeliai išversti į vokiečių kalbą.

Pateikdamas knygą svarbioms mokslo institucijoms įvairiose šalyse, Mažosios Lietuvos fondas išpildys autorius troškimą ir papildys ligi šiol jau sukauptą Mažosios Lietuvos istorinę dokumentaciją vertingu įnašu.

I. Adomavičienė

Žymusis dabarties filosofas EMANUELIS LEVINAS, gimęs Kaune, gyvenęs Prancūzijoje, su kitu Prancūzijos filosofu SARTRE, gavusiu garbės daktaratą Jeruzalės universitete

Penkiasdešimt aštuntieji "Metmetis"

ALFONSAS NAKAS

Metmenys — Santaros-Šviesos sambūrio žurnalas, *Akiračių* mėnraščio pusbrolis. Tik, kai *Akiračiuose* dėl vieno kito nevalyvo bendradarbio paskutiniu metu dažnai būna dvokiančio dumblo, *Metmenys* (turiu visas 58 knygas) — konfliktus su kitaip manančiais neina. Žurnalas leidžiamas nuo 1959 metų. Anksčiau ne labai periodiškai, bet paskutinius keletą metų išeina po du numerius, po dvi solidžias 192 psl. knygas. Šiuo metu administratorius yra Aleksas Vaskelis (3113 W. Vina del Mar Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33706, USA). Dviejų numerių prenumerata, JAV bei Kanadoje, neseniai pakelta iki 15 JAV dolerių, o pavieniai numeriai kainuoja po 8 dol. Nuo pat pirmojo numerio, be pertraukos, redaguoja prof. dr. Vytautas Kavolis (sociologas). Jis turi sutelkęs būrį gerų bendradarbių.

Įvardydamas 58-to numerio straipsnius, nors prabėgomis, vienu kitu sakiniu, bent kai kuriuos pakomentuosiu.

Lyg vedamuoju, nes pirmuoju, spausdinamas Tomo Venclovos rašinys *Nepriklausomybė*. Kovo 11-tąją ir kitus Atgimimo įvykius pavadinęs fenomenu, didesniu net už 1918 m. vasario 16, už Durbės ir Žalgirio mūšius, pažeria eilę pastabų dėl Atgimimo svaiguly išskylančių negerovių, teikia savo pasiūlymų.

Sunkokame, ištisai filosofinio stiliaus Arvydo Šliogerio referate *Martynas Heideggeris: kaukė ir būtis* mane sudomino "kaukės žmogaus" terminas, jo aptarimas ir gausūs pavyzdžiai. Prieš akis atsikleidė tūkstantmečiai "ideologinių" kovų ir jų beprasmybė. Visos ideologijos, kaip ir (kokia ironija!) pats Heideggeris . . . jo filosofijoje pavirs į nieką.

Ilna Gražytė-Maziliauskienė kritikės žvilgsniu patikrina moters padėtį dabartinėje Lietuvos literatūroje *Keturi eskizai*. Analizei pasitelkia po vieną keturių rašytojų romanų moterį: Romualdo Granausko, Vidmantės Jaskaitytės, Broniaus Radzevičiaus ir Jolitos Skablauskaitės. Tai esančios daugiau-mažiau nepriklausomos moterys ir tokį vaizdavimą laiko pavyzdžiu kitiems kūrėjams.

Prieš daugelį metų Vyt. Kavolis Santaros-Šviesos suvažiavimuose savo kolegų vieningai būdavo pašiepiamas už didelį tarptautinių žodžių jo raštuose krūvį. Gal kad vėliau "pasitaisė", dauguma raštų tapo įkandami. Bet štai šiuose *Metmenyse* jo *Globalizacijos akivaizdoje* vėl pasikando superakademiškumo jūroje ir rašinio niekaip neperkandau . . .

VYTAUTAS KASTYTIS

Veidai širdyse

Balta skarelė
Raukšlėm pražydus,
Geltonos kasos
Jaunystės šyde.

Balta skarelė
Palaimina kelią,
Geltonos kasos
Į žygį palydi.

Balta skarelė
Mums rūpestį kelia,
Geltonos kasos —
Sielvartą didį . . .

Talvikas, Norvegija
1945 m. sausio 7 d.

Julius Šmulskštys ilgesniam referate bando aiškinti, kaip atgimstanti Lietuva galėtų sau prisitaikyti marksizmą (*Marksizmas ir persitvarkymas*). Marksizmo ignorantams, kaip čia rašantis, įdomios jo ekskursijos į XIX š. vidurį, pas Marksą ir Engelsą, ir jų teorijų lyginimas su sovietiniu "marksizmu". O pritaikyti atgimstančiai Lietuvai? Sunku J. Šmulskščiui, sunku bet kam kitam. Ir visiškai nereikalinga.

Didžiausios apimties (34 psl.) yra Jurgio Blekaičio rašinys *Iš mūsų teatro praėities / IV. Jaunųjų teatras*. Pats pavadinimas byloja, jog autorius žurnale apie Lietuvos teatrą rašo jau ketvirtą kartą. Šiame rašiny nušviečiama 1933 m. iš valstybinio teatro beveik in corpore pasitraukusių jaunųjų teatrų (aktorių bei režisierių) istorija. Jie sukūrė vad. Jaunųjų teatrą, materialinės paramos negaudami suvaicino tik dviejų pastatymų keliasdešimt spektaklių ir po poros metų kapituliuoja.

Esame pratę prie ankstesnių pašaipūniškų Kosto Ostrausko dramos veikalų kondensuotumo. Bet štai čia išspausdintas jo *Gulbių ežeras* kondensuotumo gal sumuš pasaulinį rekordą. Veikia vienas Gaigalas. Jis ištaria tik penkis žodžius (sic!). Kūdroje keletas statistų, antis su ančiukais. Prologe grojama Čaikovskio "Gulbių ežero", o epilogė choro dainuojama muzika iš "Spragutuko" (tarkime, kad tai uvertiūra ir kuvertiūra). Viskas, su paaiškinimais bei gaidomis, užima pusantro puslapio! . . .

Pradedant 154 psl., smulkiu šriftu (taip sunku seniams jį skaityti!) pateikiama dar keletas vertimų ir įdomių rašinių: Vinco Trumpos *Didžioji* (prancūzų, A.N.) *revoliucija ir jos atgarsiai Lietuvoje*; Jurgos Ivanaukaitės *Moters individualizmas Lietuvoje*; Kosto Ostrausko *Apie vertimą ir vertimus*; žurnalo polilogui pavėluotai atsiųsti ar ankstesniam numery nebetilpę Alberto Zalatoriaus labai įdomūs pasisakymai apie literatūrą, literatus bei kritikus Lietuvos ir išievojimą; ir pagaliau Dariaus Čuplinsko pranešimas apie Lietuvoje leidžiamą jaunųjų literatų žurnalą *Sietynas*.

Tokia šių *Metmenų* proza. Vietos nepašyktėta nė poezijai. Išspausdinta šių mums žinomų ir dar mažai girdėtų poetų eilių pluoštai: Zivilės Bilaišytės, naujesniosios italų poezijos pastuzinio autorių (Andriaus Sietyno vertimai), Juliaus Kelero, Dovilės Zelčiūtės ir Julijos Švabaitės. Dėl poezijos gausybės kokybiškai nukentėjo dailė, kurios reprodukcijų *Metmenyse* praeityje būdavo apščiau. Šį kartą radosime tik vienintelės Miriam Mėras (Miriamos Meraitės, rašytojos dukters) 9 litografijas. Visos jos tikrai meniškos ir įdomios.

Atsiųsta paminėti

Nijolė Jankutė, SAULĖGRAŽŲ TVANAS. Apsakymai. Išleido Lietuviškos knygos klubas 1990 m. Spaude "Draugo" spaustuve, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Kaina — \$7.
Antanas Rubšys, ŠV. RAŠTO KRAŠTUOSE, II dalis. Apastalo Pauliaus pėdsakai. Spaudai paruošė ir apipavidalino Teresė Bogutienė, Kovas Desktop Publishing, Cicero, IL. Įrašus ir žemėlapius paruošė Paulius Jurkus. Nuotraukos — Antano Rubšio. Lietuviškas raidynas — Jono Bogutos. Spausdino Heffernan Press, Inc., Worcester, MA. Išleido "Krikščioniškos gyvenime" 1990 m. 477 psl. Kaina — \$10.00.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Aštuntasis lietuvių teatro festivalis, rengiamas JAV LB kultūros tarybos, įvyks lapkričio 16-18 d.d. Čikagoje, didžiojoje Jaunimo centro salėje. Los Angeles dramos sambūris festivalin atvės Birutės Pūkelevičiūtės "Žmonės ir beržus", Toronto "Aitvaras" — Vytauto Alanto "Aukštadvaris", Hamiltono "Aukuras" — Antano Rūko "Bubulį ir Dundulį", o Čikagos "Vaidilutė" — įsijungs su Juozo Vilkutačio "Amerika pirtyje". Aktorės Nijolės Martinaitytės vadovaujamą organizacinį komitetą sudarė: Vanda Aleknienė, Petras Aleksa, Ramunė Kubiliūtė, Joana Krutuliencė, Zigmantas Moliejus, Halina Plaušaitienė, Ona Šulaitienė, Edvardas Šulaitis, Audronė Užgiriienė ir Juozas Žygas.

Bostono etnografinis ansambelis "Sodaudo", vadovaujamas Gitos Kupčinskienės, buvo planavęs vykti į XIII-ją tautinę Lietuvos dainų šventę Vilniuje liepos 5-8 d.d. Koncertams Lietuvoje, pasinaudojant tautosakos tyrinėtojos Elenos Bradūnaitės-Aglinskienės surinkta medžiaga, buvo paruošta senųjų Pensilvanijos lietuvių angliakasių dainų programa. "Sodaudo" ansamblis birželio viduryje Pitsburge ir jo apylinkėse aplankė lietuvių statytas bažnyčias, jų kapines, tose vietovėse tebeveikiančius Lietuvos vyčius, susitiko su vienuolėmis ir kunigais, tebedirbančiais su lietuvių kilmės gyventojais. Deja, dėl Lietuvai paskelbtos sovietinės blokados nebuvo galima gauti vizų. Planuotos kelionės teko atsisakyti. Paruoštoji Pensilvanijos lietuvių angliakasių dainų programa Lietuvon nebuvo nuvežta.

Klarnetistas Algirdas Budrys, Vilniaus konservatorijos docentas ir pučiamųjų instrumentų katedros vedėjas, šią vasarą dalyvaus pasauliniame klarnetistų festivalyje Kanados Kvebeko miesto Lavalio universitete. Ten koncertams ir seminarais buvo paminėta muzikos instrumento klarneto 300 metų sukaktis. Muzikologė Pamela Weston Britanijoje išleista knyga "The Clarinet Virtuosi of Today" skiria keturiasdešimt šešioms žymiausioms pasaulio klarnetistams. Į tų klarneto virtuozų eiles ji yra įtraukusi ir A. Budrį. Jo koncertinė veikla aprašyta šešiuose šios knygos puslapiuose. Iš Kanados Čikagon atvykusio klarnetisto A. Budrio rečitalį liepos 27 d. savo "Gintaro" salėje surengė Balzeko lietuvių kultūros muziejus. Dalyvis su juo supažindino muziejiaus renginių vedėja Nijolė Martinaitytė. Klarneto virtuožas A. Budrys su fortepijone Alvydo Vasaicio palaida atliko K. Kurpinskio, C. Debussy, F. Schuberto, K. M. Weberio, A. Bražinsko, M. Lauriškaus, J. Medinio ir B. Gorbulskio kūrinius. F. Schuberto kompozicija "Piemuo ant akmenų" buvo atlikta su sol. Dalia Kučėniene.

Kultūrinius dainos ir literatūros šiuipinius jau daug metų rengia Australijos lietuviai. Tie jų šiuipiniai tapo populiariais renginiais, kurių mšrainėn galima įjungti beveik viską — geresnius ir menkesnius dainos vienetus, didesnius ir mažesnius literatūrinius bandymus ar tik vietines aktualijas dalyviams linksmiti. Tokį šiuipinį melburniečiams liepos 22 d. Lietuvių namuose surengė ALB kultūros taryba, vadovaujama Danutės Baltutienės. Pagrindinis dėmesys teko iš Sidnio pasikviestam "Sutartinės" ansambliui. Liaudies dainomis šiuipinio programon įsijungė devynios viešnios iš Sidnio — I. Barilienė, J. Burokienė, M. Coksienė, I. Du-daitienė, L. Gaidžionienė, N. Jurkaitienė, M. Kavaliauskienė, M. Karpavičienė ir "Sutartinės" vadovė E. Siutz. Tris dainas šiuipiniui iš Džilongo atvežė ten neseniai suorganizuota dainos grupė, vadovaujama iš Lietuvos atvykusios Gražinos Pranauskienės. Vietinis sol. Jurgis Rubas, baritonas, šiuipinį papildė M. Petrauskas, L. Povilaičio ir J. Gaižausko dainomis. Literatūrinę dalį jaunoji deklaratore Rasa Baltutytė pradėjo Andriaus Vištelio-Višteliūsko "Šviesa" ir Salomėjos Nėries "Gyvenimo giesmė". Jon deklamacijomis taip pat įsijungė A. Baltrukonienė, J. Mulevičienė, V. Balnionienė. Vladas Bosikis skaitė Pulgio Andriūso kūrinius apie kelionę Australijon ir lietuvių pasirinktus kitus kraštus, E. Sidlauskas — savo humoristinius įsikūrimo Australijon vaizdelius. Programą pranešinėjo Loretta Čizauskaitė-Tigani ir Andrius Vaitiekūnas.

Penkių dailininkų kūrinių paroda Vilniuje surengė prie Aušros Vartų atidaryta galerija "Arka". Lankytojų ten laukė Jūratės Stauskaitės grafikos, Algirdo Griškevičiaus ir Romo Dalinkevičiaus tapybos, Virginijos Bebušytės-Venckūnienės ir Stasio Žirgolio skulptūros darbai. Visus "Arkoje" rodomus kūrinius lankytojai gali įsigyti už nustatytą kainą be derybų.

Prof. dr. Zenono Ivinskio (1908-1971) istorinių darbų leidybą Lietuvoje pradeda leidykla "Mokslas" 1978 m. į jo "Rinktinių raštų" pirmą tomą įjungta "Lietuvos istorija". Leidėjai džiaugiasi, kad prof. dr. Z. Ivinskis, europietiško mąstymo mokslinkas, Lietuvos istoriją atskleidė visos Europos kontekste. Jie betgi apgailestauja, kad talentingas istorikas ją suskubo parašyti tik iki Vytauto Didžiojo mirties.

Viktoro Miliūno (1916-1986), rašytojo ir dramaturgo, atminimui skirta paminklinė lentą Nidoje rugpjūčio 4 d. atidengė Neringos burmistro pavaduotojas Romanas Kizevičius. Nidos dail. Eduardo Jonušo sukurta lenta atidengta prie namo, kuriame velionis yra praleidęs 25 vasaras. V. Miliūnas buvo vadinamas Nidos metraštinku, gerai pažinusių Kuršių marių žvejų gyvenimą, jo problemoms ir tradicijoms radusiu vietos savo kūriniuose. Paminklinės lentos atidengimo iškilnėje dalyvavo V. Miliūno giminės ir artimieji, grupė iš Vilniaus atvykusių rašytojų. Kalbėjo Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirm. Vytautas Martinkus, poetas Algimantas Baltakis, Neringos kultūros ir švietimo skyriaus vedėja Rūta Žeimienė, velionies giminių vardu — jo dukra Viktorija Miliūnaitė-Žakaitienė.

Lietuvos operos ir baleto teatras Vilniuje naują sezoną rugsėjo 1 d. pradėjo Vilniaus pedagoginio instituto studentams ir dėstytojams skirtu Jurgio Karnavičiaus "Grażinos" spektakliu. Durs visiems žiūrovams teatras atvėrė rugsėjo 2 d. italų klasiko V. Bellinio opera "Norma". Žinių apie naująjį sezoną pateikia Lietuvos operos ir baleto teatro sol. Virgilijus Noreika, šio teatro direktorius ir meno vadovas. Teatras jis įjungė jauną rež. N. Petroką, studijas baigusį Leningrade, kvieštą į Leningradu mažąjį teatrą. Jis su dirigentu R. Gernišu pastatys G. Rossinio "Sevilijos kirpėją", su J. Domarku — G. Verdzio "Trubadūra". Šveicarų kompozitorius A. Fluegeris Lietuvos operos ir baleto teatrui yra sukūręs baletą "Katarsis". Komercinis šio baleto spektaklis bus paruoštas pagal sutartį su akcine šveicarų bendrove "Paradox Media", padengiančia pastatymo išlaidas. Baletmeisteriu yra pakviestas vengras A. Fodoras, scenovaizdžiai bus pagaminti Milane. Su komerciniais "Katarsio" spektakliais bus gastroluojama visame pasaulyje. Dalį pelno doleriais gaus Lietuvos operos ir baleto teatras, šiemet minintis veiklos septyniadesimtmetį. Ji buvo pradėta Kaune 1920 m. gruodžio 31 d. pirmuoju G. Verdzio "Traviatos" spektakliu. Galvojama apie naują šios operos pastatymą, kurį finansuoti buvo pažadėjęs A. Grigas iš JAV.

Trečiasis Lietuvos klijomo teatrų festivalis, pavadintas kriulė, liepos 21-22 d.d. įvyko Akmenės rajono Paragiuose, Lazdynų Pelėdos slapyvardžio rašiusios Sofijos Ivanaukaitės-Pšibiliauskienės (1867-1926) gimtosios sodybos atstatytame kloune. Trečiojo kriulėn išsijungė septyni klijomo teatrai iš pačiu Paragių, Klaipėdos, Jurbarko, Agluonėnų, Kretingos, Ukmergės ir Punsko. Šventės repertuarą sudarė: Paragių teatro — P. Pundzevičiaus-Petliuko "Neatmezgamas mazgas" ir J. Pavalkio-Vijūno "Maušos karčema" (rež. V. Bladykaitė), Ukmergės — Žemaitės "Mūsų gerasis" (rež. V. Česnaitis), Punsko — A. Krumišo "Senberniai" (rež. T. Parancevičienė), Agluonėnų — S. Žemaičio "Riekus — didysis Lietuvos plėšikas" (rež. A. Šutkus), Kretingos — O. Pleirytės-Puidienės "Skirmundas" (rež. E. Radzius), Jurbarko — Vydūno "Sigutė" (rež. D. Budrūtė), Klaipėdos — dabartinio autoriaus P. Tilainės "Nei penki, nei devyni" (rež. E. Kupčionas). Ketvirtioji Lietuvos klijomo teatrų kriulė sekančiais metais įvyks Anykščių rajono Griežionėlėse, rašytojos Liudvicos Didžiulienės-Žmonos (1856-1925) gimtinėje.

V. Kst.

ADELĖ PETRAUSKAITĖ-KRUTULIENĖ, fotografė. Jos darbai su mažomis išimtimis teršaria nepasiskelbti ir nebuvo eksponuoti parodose. Ji gimė 1924 m. Zemaitikio kaime, Birštono valsčiuje, ūkininko šeimoje. Baigė Prienų "Žiburio" katalikąją gimnaziją. Iš profesijos mokytoja. Sovietinėje santvarkoje dėl persekiojimų dirbti pagal specialybę negalėjo. Beveik 30 metų dirba kaip Lietuvos Statybos ir architektūros mokslo tyrimo instituto fotografė. Daugelį metų Adelė Krutulienė auklėjo savo laisvalaikį, įamžindama okupantų ir jų pakalikių beatodairišką naikinamą lietuvių liaudies meno šėdėvius. Juose atspindimi šimtametės mūsų tautos kančia, protėvių paguoda ir skaidri lyg sąsara ateities viltis

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	10 %
180-185 d. term. ind.	10 1/4 %
1 metų term. indėlius	10 1/2 %
2 metų term. indėlius	10 1/4 %
3 metų term. indėlius	10 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk.	11 1/2 %
2 metų GIC-met. palūk.	11 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk.	11 1/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	11 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	9 1/2 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	11 1/2 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	11 1/4 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	11 1/4 %
Taupomąją sąskaitą	8 1/2 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	9 1/2 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	5 1/4 %

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelime mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas.

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVUVA (KOMPIUTERĮ)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (Arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Hamiltono "Kovas", vyrų krepšinio komanda, laimėjusi Balio Savicko perėinamosios taurės turnyrą Wasagoje, Ont. 1990 m. rugšėjo 4-5 d.d. Klūpi pirmas iš dešinės turnyro taurės steigėjas Balys Savickas

SPORTAS

— Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS, —
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

ŠALFASS-gos suvažiavimas

Metinis visuotinis Š. Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos suvažiavimas įvyks 1990 m. lapkričio 17, šeštadienį, Klivlando Lietuvių namuose, 877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119. Tel. (216)-531-2131. Suvažiavimo pradžia – 11 v.r.

Pagal ŠALFASS-gos statutą, sprendžiamuoju balsu suvažiavime dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai ir rinktieji bei skirtieji ŠALFASS-gos pareigūnai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu judėjimu besidomintieji.

Smulkios informacijos pranešamos sporto klubams ir ŠALFASS-gos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, nori gauti smulkesnį informaciją ar duoti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos centro valdybos sekretorių Algimantą Tamošiūną, 317 South Catherine Ave., LaGrange, Ill, 60525. Tel. (708)-354-2516.

Šiame suvažiavime bus renkama nauja ŠALFASS-gos centro valdyba, revizijos komisija ir garbės teismas. Ypatingai svarbus punktas bus IV-sios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės 1991 m. Lietuvoje ir su jomis susiję Š. Amerikos lietuvių sportininkų išvyka.

Suvažiavimą globoja Vid. vakarų sporto apygarda ir Klivlando LSK "Žaibas".

ŠALFASS-gos centro valdyba**Golfo žinios**

Kanados baltiečių metinės golfo žaidynės, kurioms šiais metais vadovavo Toronto lietuvių golfo klubas, įvyko 1990 rugšėjo 22 Golf Haven laukuose. Dalyvavo 36 žaidėjai, kurie atstovavo lietuviams, latviams, estams ir suomiems.

Skaitant geriausias šešių žaidėjų pasekmes iš komandų sudarančių devynių lietuvių ir suomių sužaidė lygiomis. Skaitant septynių bendrą pasekmę iš devynių, taip pat buvo lygiosios... ir skaičiuojant 8 iš 9-nių, suomių išėjo laimėtojai, ir jiems buvo įteikta perėinamoji taurė.

Pagal tautybes, vietomis pasiskirstyta taip: 1 v. Suomija – 489, 2 v. Lietuva – 489, 3 v. Estija – 493 ir 4 v. Latvija – 541. Lietuvių grupėje žaidė: A. Stauskas su 76 smūgiais, W. Ubeika 79, R. Astrauskas 80, P. Stauskas 82, K. Eimantas 86, A. Simanavičius 86, R. Strimaitis 87, A. Mikelėnas 90 ir R. Šimkus 91.

Šaudymas

Lietuvos šaudymo sporto federacijos krepšininkas į Lietuvos tautinio olimpinio komiteto pirmininką A. Poviliūną...

Lietuvos kulkinių ir stendinio šaudymo federacijos prašo įtraukti į IV-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių programą kulkinių ir stendinio šaudymo varžybas. Pažymi, kad 1978 m. žaidynėse Toronte šios sporto šakos buvo įtrauktos. Siūlo tokią programą:

Kulkinis šaudymas – vyrai: "free pistol" – 40 šūvių, "air pistol" – 40 ir "air rifle" – 40 šūvių. "Free rifle" –

JONAS SOŠTAKAS (Geneva, OH) varžybose laimėjęs pirmąją vietą

60 šūvių, "free rifle" 3x20 šūvių, "running target" 20-20 šūvių, arba "air rifle" 20-20 šūvių. Moterys: "free pistol" – 30 šūvių, "air pistol" – 40 šūvių, "free rifle" – 60 šūvių. "Free rifle" 3x20 šūvių, "air rifle" – 40 šūvių.

Stendinis šaudymas: "trap" 100 taikinių, "skeet" 100 taikinių.

Šią programą pataisys gavę pasiūlymus. Ginklais ir šaudmenimis svečius aprūpins kulkinių ir stendinio šaudymo federacijos. Numatoma – susitikimai su šaudymo sporto veteranais, geriausiais Lietuvos šauliais, šaudymas iš lanko ir kiti renginiai. Laukia pasiūlymų kaip pajairinti žaidynių programą.

Kulkinių ir stendinio šaudymo federacijų vardu Rūtenis Paukštė.

Laiške, ŠALFASS-gos šaudymo sekcijos vadovui Baliui Savickui, gyvenančiam Toronte, Rūtenis Paukštė, Lietuvos šaudymo sporto federacijos gen. sekretorius rašo: "...keletas praktinių dalykų. Atvykstant į IV-sias PLS žaidynes galima atsivežti savo ginklus taip pat. Mums reikia žinoti jų numerius bent prieš dvi savaites, kad galėtume gauti leidimą pervežti šiuos ginklus per sieną. Be to, reikia žinoti, kuriame punkte bus kertama siena – Maskvoje (Šeremetjevo oro uoste) ar kitur. Visus kitus mes aprūpinsime ginklais, kuriuos turime.

Atvykstančius varžybų dalyvius mes pasitikime, kad jie galėtų išvengti nesklaidumų. Būtų geriau, jei atvyktų grupėmis. Ar pageidautumėt gyventi viešbutyje, ar šeimos?"

ŠALFASS-gos kulkinių šaudymo, 300 m. taikiniai – 200 atstumas, (7.62 mm kal.) varžybose, Geneva, Ohio, JAV, įvykusiose 1990 birželio 6 laimėtojai tapo: 1 v. J. Soštakas 591x600, 2 v. B. Savickas 561, 3 v. J. Usvaitas 556 ir 4 v. A. Micevičius 517. A. Garlauskas, A. Povilauskas, V. Rukšys ir A. Jusys varžybų neužbaigė.

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
mašiniškai riša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Kanados sporto darbuotojų suvažiavimas

Toronte, Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W., 1990 m. spalio 20 d. Kanados sporto apygarda šaukia darbuotojų suvažiavimą. Kviečia sporto klubų pirmininkus, valdybų narius, veteranus darbuotojus ir visus, kurie domisi lietuvių sportu Kanadoje. Suvažiavimo pradžia 10 v.r. Numatoma tokia darbotvarkė: 1. Kanados sporto apygardos vadovo E. Stravinsko įvadinis žodis. 2. Pasiruošimo reikalai ŠALFASS-gos metiniam suvažiavimui, kuris vyks Klivlande 1990 m. lapkričio 17 d. 3. Kanados lietuvių sporto organizaciniai planai atečiai. 4. IV-sios PLS žaidynės Lietuvoje 1991 m. ir pasiruošimo reikalai jose dalyvauti. 5. Klausimai ir sumanymai.

Edis Stravinskas,
Kanados sporto apygardos vadovas

"Softbolas" Wasagoje

Toronto sporto klubas "Jungtis" 1990 m. rugpjūčio 25-26 d.d. pravedė 5-jį metinį Šiaurės Amerikos lietuvių "3 Pitch Softball" atviras žaidynes. Jos vyko Kinsman Field, Mosley St., Wasaga Beach – Oakview Community centre. Varžybos buvo labai sekiningos. Jose dalyvavo 12 komandų iš Kanados ir Amerikos. Laimėtojai tapo Toronto lietuvių sporto klubo "Vytiš" atstovai. Šias žaidynes organizuojant ir joms vadovaujant daug pasidarbavo "Jungties" klubo pirm. Rimas Kuliavas, Audra Danaitytė ir visa eilė "Jungties" narių.

Vilniaus "Sportas"

1990 m. rugšėjo 15 d. laidoje rašoma, kad "Sporto" tiražas 1991 m. bus tik 46000. Buvo 1989 m. – 160 000 egz., 1990 m. – 92 000 egz. Taigi, 1991 m. perpus mažiau... Prašo skaitytojus skubėti užsiprenumeruoti "Sportą", nes jį sunku bus nusipirkti "Lietuvos spaudos" kioskuose. Prenumeratos kaina metams – 23.64 rb. Išeiviją "Sportas" pasiekia tik privačios iniciatyvos dėka. Jo užsiprenumeruoti negalima.

Skautų veikla

• "Rambynų" tuntas registruojasi L.S.S.-gai. Registracijos mokesčiai: vilkiukams ir skautams – \$5, vyčiams ir skautininkams – \$10. Galima registruotis ir pas kanadiečius, sumokant \$33. Įeina drauda (liability), galiojanti bet kokiuose skautiškuose užsiėmimuose.

• Rugšėjo 30 d. metinėje Lietuvos kankinių parapijos šventėje su "Rambynų" sk. tunto vėliava dalyvavo vsl. Gintaras Batūra ir psl. Petras Steponaitis.

• Tarptautinės stovyklos 1991 m.: Austrijų – rugpjūčio 5-15 d.d. (nuo 10-19 metų); Švedijos – rugpjūčio 3-10 d.d. (nuo 14 metų); Anglijos – viena liepos 20-27 d.d., ant-ra liepos 26 – rugp. 3 d. (11-16 metų ir antroj 11-20 m.); Danijos – liepos 13-21 d.d. (sk. vyčių amžius); Čilėje – vasario 1-7 d.d. (vyčių amžius); Kanados rajono "Romuvoje" – liepos gale rugpjūčio pradžioje lietuvių skautų-čių stovykla. M.

Paremkite "Tėviškos žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

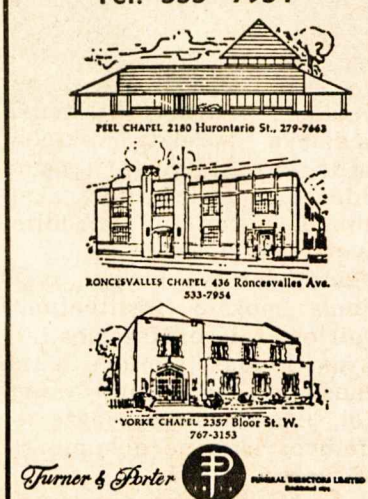
- Visų rūšių atnaujinimai
  - AC langai ir sienų sekcijos
  - Vėsintuvai
  - Garažo durų atidarytojai
- Tel. 762-9190

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term. indėlius	
10 1/4 % už 6 mėnesių term. indėlius	
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius	
10 1/4 % už 2 m. term. indėlius	
10 1/4 % už 3 m. term. indėlius	
11 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	
11 1/2 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
11 1/4 % už 2 m. GIC invest. pažym.	
11 1/4 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
11 1/2 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
11 1/4 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
11 1/4 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
9 1/2 % už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 1/2 % už taupymo sąskaitą	
9 1/2 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

I M A:

už asmenines paskolas nuo ..... 13 1/2 % už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų ..... 13 1/2 %
2 metų ..... 13 1/2 %
3 metų ..... 13 1/2 % (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų ..... 13 % (variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 78 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUDANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonai (Toronto linijos):

416-773-6480, 416-773-3779
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

LADA

Mes siunčiame
"LADA" automobilius ir jų dalis į Lietuvą bei Rusiją
Skambinkite dėl informacijos dar šiandien
CARMEN & FRANK'S LTD.

2584 Eglinton Ave. E., Scarborough, Ontario M1K 2R5
Tel.: (416)261-7219, 261-6581 • Fax: (416)265-0979

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES
1960 Ellesmere Road, Unit 6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

**SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES I
BALTIJOS VALSTYBES**

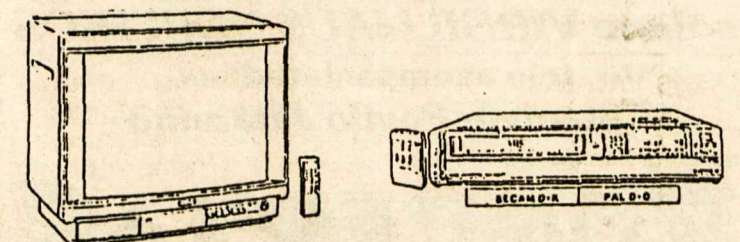
- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

**TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME
220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS
NAUDOJIMUI EUROPOJE-LITUVOJE**

SONY NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO
KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir
džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

AUDRA
travel
CORPORATION

**LIETUVA LAUKIA JŪSŲ
SIŪLOMI KELIONIŲ MARŠRUTAI:**

1. Torontas-Kopenhaga-Ryga-Vilnius
2. Torontas-Frankfurtas-Berlynas-Vilnius
3. Torontas-Paryžius-Maskva-Vilnius
4. Torontas-Helsinkis-Talinas-Vilnius

Užsakomos kelionės ir kitais pageidaujamais maršrutais.
Kelionių datos – pagal keleivių pageidavimą.

Speciali grupė - "KALĖDINĖ" - gruodžio 21, 1990

Keleiviams parūpiname bilietus bei visas be viešbučių ir su
viešbučiais, maistu, ekskursijomis pagal keleivių pageida-
vimą. Šių metų Kalėdos – tai atgimusių tautos pirmosios
Kalėdos. Visų Lietuvos bažnyčių varpų gausmas skelbs
Kristaus gimimą, jau nepriklausomybę paskelbusioje Lietu-
voje. Kviečiame šia švente pasidžiaugti kartu su tauta.

Atliekamos paslaugos:

- Užsakomi ir išrašomi lėktuvų ir traukinių bilietai
- Užsakomi viešbučiai, automobilių nuomojimai,
- pramoginės kelionės
- Išrašomi draudimai keliautojams ir atvykusiems svečiams
- Parūpinamos vizos, sutvarkomi iškvietimai, palikimai
- bei kiti dokumentai
- Nuperkamos dovanos giminiams Lietuvoje, pervežami
- vaistai ir pinigai

**PRIMUME UŽSAKYMUS TIESIOGINIAMS
SKRIDIMAMS I LIETUVĄ 1991
SVARBU UŽSISAKYTI DABAR**

Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje:
2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

Pagalbos Lietuvai vėjus prie pusės milijono slenksčio

Kanados lietuviai gali su pag-
rindu pasididžiuoti. Visuomenė
nelieka abejinga, kai ateina rei-
kalas pagelbėti Lietuvai. KLB val-
dyba viena iš pirmųjų reagavo ir
PLB valdybos prašymą prisijungti
prie PLB Pagalbos Lietuvai pro-
gramos. KLB valdybos pirm. A. Pa-
cevičius, nedelsdamas sudarė va-
jaus komitetą. Apylinkės taipgi
tuoj pat įsijungė į bendrą darbą.

PLB valdybos pirm. dr. V. Bie-
liauskas rugsėjo 21 d. pranešė,
kad nuo š.m. pavasario per 6 mė-
nesius yra atlikti šie išmokėjimai:
Australijoje veikiančios Pagalbos
Lietuvai vėjus apmokėjo \$35,000
(Am.) vaistų pervežimui iš Pary-
žiaus į Lietuvą, Kanados vėjus
lešomis apmokėjo \$100,000 (Am.)
ryšių sistemai, valstybinių docu-
mentų spausdinimui ir prisidėta
prie PLB ir JAV LB dalinio jmo-
kėjimo specialieji ryšių reika-
lams. PLB valdyba, vykdanči Pa-
galbos Lietuvai vėjus, yra išleidu-
si \$42,000 (Am.) pagal Vyt. Lands-

bergio nurodymus, įskaitant jo 4
deputatų kelionių išlaidas už Lie-
tuvos ribų. Nuo vėjus pradžios
iš viso per Australiją, Kanadą,
PLB ir JAV LB Lietuvai tiesioginė
pagalbos suteikta už \$186,000
(Am.).

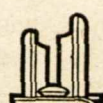
Kanados vėjus komitetas užsi-
brėžė tikslą metų bėgyje suteikti
Lietuvos pagalbai vieną milijoną
dolerių. Dėka 1,500 tautiečių, ku-
rie iki šiol yra aukoję, jau esame
arti pusiaukslės. Labai norėtusi,
kad iki 1991 m. kovo 11 d., mes, Ka-
nados lietuviai, pajėgtumėm, Lie-
tuvos nepriklausomybės paskel-
bimo metines minint, AT pirmi-
ninkui V. Landsbergiui ir jo va-
dovaujamai Lietuvos valdžiai pra-
nešti, kad atsiektume tikslą, su-
teikę jiems milijoną dolerių.

Kanados Pagalbos Lietuvai va-
jaus vykdomasis komitetas šaukia
visuotinę visuomenės bei organi-
zacijų informacinį susirinkimą
trečiadienį, spalio 17 d., Prisi-
limo parapijos parodų salėje 7.30

Aukus siųsti: **Pagalbos Lietuvai vėjus,**
1011 College Street,
Toronto, Ontario M6H 1A8

Čekius rašyti: **Kanados Lietuvių Bendruomenė-PLV**

City of Toronto

Starting a new business?

**Looking for ways
to increase business?**

Visit the Toronto Business Self-Help Office at City Hall and
find out how it can help you. Plan to attend one or more in
the series of specially-designed seminars offered during Small
Business Week.

Monday October 22

Open House: Toronto Business Self-Help Office,
main floor, City Hall, 4.30 – 6.30pm

Seminar: "Starting a Small Business"
Committee Room #3, 2nd floor, City Hall,
6.45 – 9.00pm

Tuesday October 23

Open House: Toronto Business Self-Help Office,
main floor, City Hall, 4.30 – 6.30pm

Seminar: "Tax Planning for the Small Business"
Committee Room #3, 2nd floor, City Hall,
6.45 – 9.00pm

Wednesday October 24

Open House: Toronto Business Self-Help Office,
main floor, City Hall, 4.30 – 6.30pm

Seminar: "How to Sell to the City and Metro Toronto"
Committee Room #6, 2nd floor, City Hall,
6.45 – 9.00pm

Admission is free, but registration is limited.
Call 392-6646 before Friday, October 19 to reserve your place.

Telephone Communication for the Deaf 392-0415.

Interpreter services available in Chinese, French, Italian,
Portuguese, Spanish and Urdu at the information sessions.

每一講習班將配有傳譯服務

Des services d'interprétation seront disponibles à chaque atelier
d'information.

Per ogni gruppo di lavoro saranno disponibili dei servizi di
interpretariato.

Haverá serviço de intérpretes em cada uma das sessões de
informação.

Habrará interpretación en cada uno de los talleres.

ہر ایک ورکشاپ میں آپکی خدمت
کے لئے ترجمان موجود ہوگا۔

Sponsored by: Planning and Development Department
Equal Opportunity Division and
Multicultural Access Program
Management Services Department
Ministry of Industry, Trade and Technology

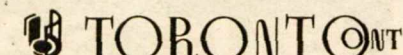

v.v. Pranešimus padarys PLB vice-
pirm. Gabija Petrauskienė ir
vėjus komiteto pirm. V. Bireta.
Bus proga atsakyti į klausimus bei
išgirsti pasiūlymus, pradedant
antrąją vėjus dalį.

Atitaisydamas. Pagalbos Lietuvai
vėjus aukotojų sąrašas, "TŽ" 40 nr.
vietoj S. P. Morkūnai, turėjo būti
I. J. A. Morkūnai – \$30.

Prašo pagalbos

Janina Matuzevičienė iš Radvi-
liško atsuntė "TŽ" laišką, kuri-
me rašo apie savo 16 m. dukters
Vaidos ligą, pridėdama ir išrašą
iš ligos istorijos. Mergaitė rei-
kalinga kaulų čiulpių operacija.
Jei kas galėtų patarti ar kuo nors
padėti, prašoma rašyti adresu:
235120 Radviliškis, Gedimino 1-21,
Lithuania-Lietuva.

Kazimieras Ambrasas iš
Kauno, Lietuvos socialdemo-
kratų partijos narys, aplan-
kė "TŽ" ir paliko pluoštelį
parašytų prisiminimų, kuriuo-
se tarp kitko rašoma: "Šiuo
metu Lietuvai ypatingai rei-
kalinga tiek moralinė-dvasinė,
tiek finansinė parama (...) su
Dievo palaiminimu bendro-
mis pastangomis dirbkime Lie-
tuvos labui".

"Time" savaitraštis 1990.X.1
laidoje išspausdino skyriuje
"People" žinutę apie Lietuvos
premierę Kazimierą Pruns-
kienę, dirbusią įtampos mėne-
siais dieną ir naktį ir pagaliau
radusią laisvą dieną sutuoktu-
vėms, kai Maskva tapusi užim-
ta kitais reikalais. Tą dieną ji,
būdamą 47 metų amžiaus, su-
situokusi su ilgu metų draugu
Algimantu Tarvydu, 50 m., bio-
logu. Premierė, palaikanti ry-
šius su M. Gorbačiovu, pasilai-
ko senąją pavarde. Kai ji skam-
bina telefonu į Kremlių, nori,
kad operatorė žinotų kas skam-
bina. "Time" nemini, kad tai
jau antros premjerės sutuoktu-
tės ir kad ji turi sūnų ir dvi
dukras.

Lietuvos ateivių sūnus, gi-
męs Čikagoje, pavarde Henry
Crown, 94 m. amžiaus, mirė
taip pat Čikagoje – rašo sa-
vaitraštis "Time" 1990.VIII.27
laidoje. Jo šeimos palikimas
– du bilijonai dolerių, vienas
didžiausių JAV-se. Buvo dali-
ninkas bendrovių, turinčių ge-
ležinkelius, viešbučius, par-
duotuves. Buvo baigęs tiksliai
aštuonis pr. mokyklos skyrius.
Pradžioje dirbo kaip įstaigų
patarnautojas (office boy). Bū-
damas gyvas paaugojo 100 mi-
lijonų dolerių meno, medicinos
ir švietimo reikalams. Ar
jis kuo nors padėjo Lietuvai
ir kokia buvo jo tėvų pavarde
bei tautybė, minėtas savait-
raštis nerašo.

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, per-
kant ar tik dėl infor-
macijos apie namus,
vasamiamus, ūkius,
žemes Wasagos,
Staynerio ir Colling-
woodo apylinkėse
kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

Teviškės žiburiai • 1990. X. 9 – Nr. 41 (2120) • psl. 9

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą
investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills",
"Canada Savings Bonds", RRSPs,
"Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sažiningai patarnauja lietuviškai
arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Torontė ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

**DRESHER INSURANCE
BROKERS**

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

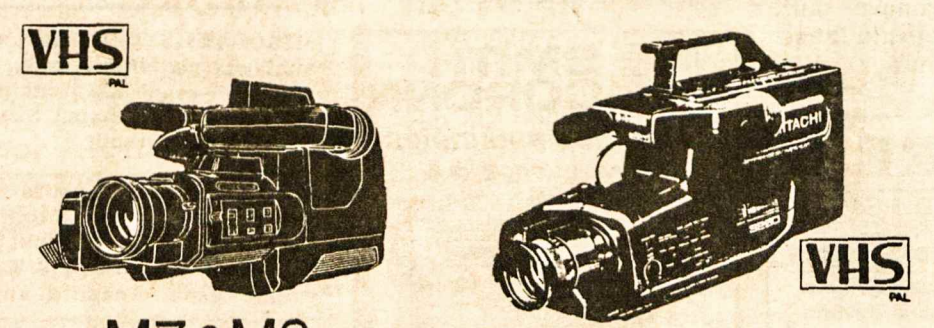
Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS

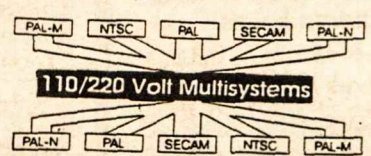
We specialize in 110/220 Volt Multisystems

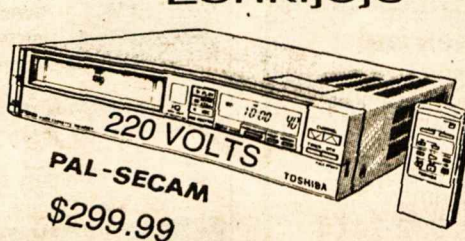
TAX FREE EXPORT CENTRE
Panasonic HITACHI

**M7 & M9 220 VOLTS
VIDEO CAMERA/RECORDER**

\$79.99
Dvikasetinis magnetofonas ir
SW MW FM radijas

220 VOLTS
PAL-SECAM
\$299.99

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

Turime
pardavimo ir
taisymo skyrius -
Maskvoje,
Anglijoje,
Maltoje,
San Franciske,
Niujorke,
Graikijoje,
Izraelyje,
Lenkijoje

Pirmad. ir antrad.
10 v.r. iki 6 v.v.
Trečiad., ketvirtad. ir penktad.
10 v.r. iki 8 v.v.
Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Sekmadienį – UŽDARYTA

2938 DUNDAS ST. W. (VAKARUS NUO KEELE GATVĖS)

**TEL.: 769-0631 TORONTO*
FAX: 769-0586 *ONTARIO**

TORONTONT

Anapilio žinios

— Sekmadienį pamokslus sakė ir pagrindines Mišias laikė svečias iš Lietuvos prel. Juozas Antanavičius, Panevėžio dekanas ir Panevėžio katedros klebonas.

— Spalio 3 d. Wasagoje pamaldomis amžinybėn palydėtas a.a. Stasys Jonaitis, 80 m. amžiaus, ilgametis tos apylinkės gyventojas. Jo palaikai išgabenti laidojimui Lietuvoje.

— Wasagoje jau užbaigtas vasarinis pamaldų sezonas. Ateinantį sekmadienį Wasagoje Mišios bus laikomos žiemos meto tvarka — 2 v.p.p.

— Tiesiamas finansinis statybos vėjus Kanados lietuvių kultūros muziejui Anapilyje. Aukojas: \$50 — J. B. Maziliauskai.

— Tiesiamas aukų vėjus Punkske stotiniams lietuvių kultūros namams. Aukojas: \$50 — J. N. Budriai.

— Aukojas Šv. Jono liet. kapinėms: \$20 — A. Jankaitienė; parapijai: \$200 — L. O. Radzevičiai; \$100 — G. Kocienė, A. A. Lukošiai, J. N. Budriai, dr. J. Sungaila, A. E. Kaminskai, dr. R. D. Stas, K. Lukošius; \$50 — O. Yčienė, dr. J. L. Yčai, M. Dunchik, K. J. Rugiai, J. O. Kirvaiciai, p. Krilavičiai.

— Mišios spalio 14, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Birutę Pšezdzieckienę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Joną Tamulį.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukojas: \$120 — a.a. Vlado Šimkevičiaus atminimui, po \$20 — V. G. Butkiai, A. S. Cipijauskai, A. E. Kiškiai, G. Kocienė, S. S. Kryževičiai, V. L. Matulevičiai. Iš viso statybos fonde yra \$182,433. Aukos priimanamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Priskėlimo parapijos kredito kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Labdaros fondo lietuvių slaugos namų lėšų telkimo komiteto posėdis — spalio 9, antradienį, 7.30 v.v. LN seklyčioje.

— LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis — spalio 11, ketvirtadienį, 7.30 v.v. LN seklyčioje.

— Lietuvių namų vyrų būrelio valdybos posėdis — spalio 17, trečiadienį, 7.30 v.v. Valterio Dreserio įstaigoje, 3830 B. Bloor St. W.

— LN valdybos posėdis — spalio 18, ketvirtadienį, 7.30 v.v. LN seklyčioje.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 170 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A.G. Černiai, K. Mikalauskas, R. Šikšnius, D. Šikšnūtė, V. Vaitkūnas iš Kauno; V. Geležūnas, G. Karosas, M. Kurcikevičienė, L. Stasiulienė iš Vilniaus; B. Jancevičius iš Tauragės; I. Laukaitienė iš Vilkaviškio; A. Chorošienė, A. Masiliūnas iš Panevėžio; A. Sadauskienė iš Biržų; J. Puvaskis iš Ukmergės; S. Pavilionienė iš Troškūnų, Anykščių rajono; Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė iš Montrealio; A. Cības, B. G. Grajauskai iš Hamiltono.

Antanas Firavičius, Tautos fondo atstovas Kanadoje, daugiau kaip 20 metų darbavosi fondo veikloje. Dažnai savo lėšomis lankydavo daugelį Kanados vietovių, rinkdamas aukas Lietuvos laisvinimo reikalams. Paskutiniu metu, sunegalavęs sveikatai, pasitraukė į pensiją. Jo bendradarbiai, fondo rėmėjai ir artimieji ruošia šiam pareigingam ir uoliam fondo darbuotojui pagerbimą Toronto Lietuvių namuose š. m. lapkričio 17, šeštadienį. Dalyvaus VLIKO pirm. dr. K. Bobelis ir eilė kitų veikėjų. K.

SUTVARKAU iškvietus gimines iš Lietuvos ir dokumentus vizai į Lietuvą. Atvyksiu į namus. Skambinti Ričardui Hamiltone tel. (416) 385-3453.

Priskėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė kun. dr. Feliksas Jucevičius.

— Susituokė Jolanda Laurinavičiūtė ir Anton Tomasas.

— Spalio 3 palaidotas a.a. Vlado Šimkevičius, 61 m.

— Spalio mėnuo yra skirtas Marijos garbinimui Rožiniu, kuris mūsų šventovėje kalbamas kiekvieną dieną prieš 8 v.r. Mišias, o sekmadieniais — prieš 8.30 v.r. Mišias.

— Jaunučių ateitininkų pirmasis susirinkimas bei tolimesnė registracija — spalio 14, sekmadienį, mūsų parapijos posėdžių kambaryje po 10.15 v.r. Mišių iki 12.30 v.p.p.

— Sekantis KLIK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus susirinkimas — spalio 21, sekmadienį, po 11.30 v.r. Mišių Parodų salėje. Programoje — dr. D. Turčinskienės paskaita, loterija, kavutė.

— Parapijai aukojas: \$300 — R. V. Severino; \$200 — V. Yčienė brolio a.a. Vlado Šimkevičiaus atminimui, P. Prakas; \$100 — J. Bernatavičienė, B. Dūdienė, V. J. Kulikauskai, P. M. Krilavičiai; \$130 — K. Juknevičius; \$60 — E. V. Kriškūnai; \$50 — K. Starkutienė, O. P. Karaliūnai, V. P. Melnykai; Vyskupo fondui: \$100 — G. Balčiūnienė, A. Diržys, P. M. Krilavičiai, B. Sapijonienė; \$50 — E. Walenciej; Motinos Teresės labdarai: \$100 — A. Rakauskas; Kau-

no Priskėlimo šventovei: \$200 — A. Vaitkevičienė; Palaimintojo Jurgio Matulaičio šventovės statybai Vilniuje: \$150 — A. Petkevičienė; Kanados misijų reikalams: \$50 — I. V. Ignaičiai.

— Mišios spalio 14, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Grigų šeimos mirusius, 9.20 v.r. — prašant sveikatos Juozui Vaškeiui, 10.15 v.r. — už a.a. Murauskų šeimos ir Ankudavičių šeimos mirusius, už a.a. Feliksą Vilku, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

A.a. Juozas Jasinevičius, 75 m., po ilgesnės ligos mirė spalio 7 d. Velionis ilgą laiką buvo aktyvus KLIK kultūros draugijos "Žiburiai" narys. Laidojamas iš Lietuvos kankinių šventovės, spalio 10, trečiadienį, 11 v.r. Šv. Jono lietuvių kapinėse.

A.a. kun. Kazimieras Ruibys mirė 1990 m. spalio 2 d. Matulaičio slaugos namuose Putname, Ct.

A.a. Stasio Jonačio atminimui vietoje gėlių O. Trečiokienė ir K. J. Dervaičiai "Tėviškos žiburiai" aukojas \$40.

Prel. Juozas Antanavičius, Panevėžio katedros klebonas, artimųjų iškviestas, atvyko Kanadon praleisti savo atostogų ir apsisistojo Anapilio klebonijoje. Spalio 7, sekmadienį, laikė pamaldas Lietuvos kankinių šventovėje ir sakė pamokslus, išskeldamas išeivijos nuopelnus Lietuvai ir dabarties kunigų darbus naujose sąlygose, kai buvo leista dėstyti tikybą mokyklose. Prel. J. Antanavičius, dar a.a. vyskupo K. Paltaroko pavestas, pasirūpino 1990 m. a.a. kun. A. Lipniūno palaikų perkėlimu iš Pucko (Lenkijoje), kur velionis mirė 1945 m. kaip Stutthofo koncentracijos stovyklos kalnys. Palaidotas Panevėžyje. Taip pat buvo pasirūpinta ir visuomenės veikėjo Stutthofo kalinio A. Šapalo palaikų perkėlimu iš to paties Pucko, kur buvo palaidotas 1945 m. šalia a.a. kun. A. Lipniūno. K. Šapalas palaidotas Prienuose.

PARDUODU naują virtuvinį stalą ir 4 kėdes, žema kaina. Skambinti tel. 534-6803.

POETAS HENRIKAS NAGYS

Montrealio lietuvių akademinis sambūris kviečia visus į

poeto HENRIKO NAGIO

70-ties metų sukakties pagerbimo

POBŪVĮ-POEZIJOS VAKARONE

1990 m. spalio 20, šeštadienį, 6 val. vakaro, Helene de Champlain restorane, Ile Ste. Helene, Montreal.

HENRIKAS NAGYS pasidalins atsiminimais ir paskaitys eilėraščių kūrų tik Lietuvoje, jo gimtadienio proga, išleistas poezijos rinktinės "Grįžulys".

Karšta vakarienė. Puikus "Leoni" orkestras. Kaina — \$35. Del bilietų kreiptis: A. Beniusų tel. 466-9376, arba H. Lapinienę tel. 681.7605.

BUS SAUGU IR PATOGU

GAUTA ŽINIA, jog visi, kurie gauna pensijas ar pašalpas iš federacinės valdžios čekiais per paštą, 1991 metais galės prašyti, kad valdžia pervedtų šias sumas tiesiogiai į jų asmenines sąskaitas bankuose, trust bendrovėse ar kredito kooperatyvuose. Pirmoji eilė 1991 metų pradžioje bus leista tai padaryti su **OLD AGE SECURITY** (senatvės) pensijomis, o kiek vėliau ir su visomis kitomis: **FAMILY ALLOWANCE**, **CANADA PENSION PLAN**, **WAR VETERANS ALLOWANCE**, ir t.t. Tai didelis patogumas, kuriuo siūlome pasinaudoti visiems mūsų kooperatyvo nariams, nes

- Nereikės bijoti, kad čekis dings kur nors pašte, bus pavogtas arba pamestas;
- Nereikės kiekvieną kartą čekį gavus, eiti ar važiuoti į banką jį deponuoti;
- Kiekvieną mėnesį tą pačią dieną iš valdžios gautas pensijos čekis bus įrašytas į kiekvieno pasirinktą asmeninę sąskaitą.

Apie šią galimybę valdžia painformuos kiekvieną čekius gaunantį ir atsiųs specialias formas, kurias užpildžius reikės valdžiai pasiūsti. Jeigu kas turėtų sunkumų šias formas užpildyti, užsikite į mūsų kooperatyvą ir jo tarnautojai jums padės.

Kviečiame visus narius pervesti visas pensijas bei pašalpas į savo sąskaitas mūsų kooperatyve, nes tai bus jums saugu ir patogiu.

Priskėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

"DIRVOS" 75 metų minėjimas-koncertas 1990 m. spalio 14 d., 2.30 v.p.p. NEIŲYKS. Pagrindinis kalbėtojas min. Stasys Lozoraitis nebegali atvykti, nes Kanados valdžia jam neduoda vizos. Minėjimas atidėtas vėlyvesniam laikui.

Lituanistiniai kursai Toronte jau prasidėjo Michael Power-St. Joseph's gimnazijoje pirmadienio ir trečiadienio vakarais X ir XII skyriams. Mokytojas — G. Paulionienė ir I. Ehlers. Skaičius 10 mokinių garantuoja kursų tęstinumą. X sk. mokiniai, norintieji dalyvauti Maironio mokyklos užbaigime ir gauti X sk. diplomą, turi dalyvauti kursuose arba užbaigti X sk. Maironio mokykloje šeštadieniais, pradedant spalio 13 d. Dėl smulkesnės informacijos prašome skambinti G. Paulionienei tel. 249-1305. Vedėja

"The Hand of Stalin" serijinis filmas bus rodomas iš TVO televizijos stoties 9 v.v. spalio 17, 24 ir 31 dienomis.

Kanados lietuvių muziejuje ir Anapilio naujojoje parodų salėje spalio 14, sekmadienį, tik vieną dieną Toronte bus išstatyta buvusio antrojo Lietuvos valstybės prezidento Aleksandro Stulginskio asmeninio palikimo, jo gyvenimo veiklos, nuotraukų, paveikslų ir raštų paroda. Kviečiame visus aplankyti šią parodą.

Muziejaus vedėja Lietuvių pensininkų klubo valdyba prisimins mirusius narius š. m. lapkričio 2, penktadienį. Po 11.30 v. Mišių Priskėlimo šventovėje renkames 1 v.p.p. Vilniaus rūmose pietų. Dėl platesnių informacijų skambinti: S. Dervinienei tel. 767-5518, P. Jutuliei tel. 766-6019, J. Kandrotienei tel. 766-6437. L.L.B.

Baltiečių moterų taryba š. m. spalio mėn. 20, šeštadienį, 12.30 v. The Old Mill restorane (21 Old Mill Rd., Toronte) Brule "A" banketų salėje, ruošia metinį suėjimą su priešpiečiais. Pagrindinių kalbėtojų bus Jesse Flis, M.P., "Kanados parlamentari baltiečiams" komiteto vice-pirmininkas ir liberalų kritikas užsienio politikai. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. Įėjimas — \$27. Bilietus galima įsigyti pas narses ar paskambinus šiais telefonais: 241-6969 arba 253-0410.

PLJS rengia kaukių šokių (Halloween) spalio 27, šeštadienį, 7.30 v.v., Toronte Lietuvių namuose. Įėjimas — \$7. Geriausia apranga laimės premiją. Rengėjai

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė 1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų) Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS PAGALBOS LIETUVAI VAJAUS KOMITETAS

kviečia visuomenę ir organizacijų atstovus atsilankyti į informacinį susirinkimą

spalio 17, trečiadienį, 7.30 valandą vakaro, Priskėlimo parapijos Parodų salėje

Pranešime, kaip vyksta PLB valdybos Pagalbos Lietuvai vėjus Kanadoje ir kituose kraštuose, kaip paskirstomos lėšos. Lauksime pasiūlymų, kaip, esant arti pusiaukelio, galime iki 1991 m. kovo 11 d. pasiekti milijono dolerių tikslą!

Kanados pagalbos Lietuvai vėjus komitetas

Lietuvių medikų draugijos

PRANEŠIMAS

JAV ir Kanados lietuvių medikų draugijos

žiemos suvažiavimas

įvyks 1991 metų kovo mėnesio 9-16 d.d.,

Colorado, Steamboat miestelyje.

Norintieji dalyvauti, prašomi registruotis (kaip ir anksčiau). Daugiau informacijų suteiks dr. R. Karka tel. (416)-763-4025.

Toronto lietuvių medikų dr-jos valdyba

Lietuvoje parduodami privati gyvenamieji namai:

Kaune-Žaliakalnyje ir Laisvės Alėjoje, Vilniuje, Šiauliuose bei kt. miestuose, o taip pat vaizdingose vietovėse ant Nemuno krantų prie Kauno ir Birštono, prie Šventosios upės — Anykščiuose, Trakuose prie ežerų. Didelis pasirinkimas — virš 50 namų, sodybų, vasarnamių, žemės sklypų. Gausite pilną informaciją, jų fotografijas, kainas.

Rašyti: **R. Mačiukas, 345 Limeridge Rd. W., Unite P-3, Hamilton, Ontario L9C 7C9 arba skambinti tel. 416 - 385-3453, Hamilton.**

Maldos diena už Lietuvą įvyko rugpjūčio 5 d. Kanados Kankinių šventovėje, Midlande. Prieš Mišias rožinio maldai vadovavo kun. V. Braukyla, pasakydamas ir šventei pritaikytą pamokslą. Koncelebruotas Mišias atnaujo Hamiltono, Londono, Mississaugos ir Toronto lietuvių parapijų klebonai, kun. V. Braukyla ir Tėv. Eugenijus, OFM. Bendram giedojimui vadovavo muz. D. Viskontienė. Giedoję sol. A. Malinauskienė, vargonavo muz. Jonas Govėdas. Giesmių lankstinuką paruošė muz. D. Viskontienė ir kleb. J. Staškus. Visiems jiems tariame nuosirdų acių. Ta pačia proga norime padėkoti ir dr. Juozui Sungailai, kuris savo jėgomis prieš išvyką atnaujino ir perdažė Midlando lietuvių kryžiaus pamatus, paaukodamas dvi savo darbo dienas ir medžiagą. Didelis acių.

Kanados lietuvių katalikų centras

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

SMITH CORONA

Rašomos mašinėlės lietuvišku, anglišku ir prancūzišku šriftu

Mokinams specialiai žema kaina. Vienintelis rašomųjų mašinelių atstovas Š. Amerikoje

STASYS PRAKAPAS

Tel. 1-416-233-4486 49 Norseman Street, Toronto, Ont. M8Z 2P7

MONTREALQUE

Tarptautiniame folkloro organizacijų kongrese paskutinę rugsėjo savaitę Kvebeko mieste Lietuvai atstovavusios Aldona Ragevičienė ir Violeta Putriūtė džiaugiasi, kad Lietuva, Latvija ir Estija, kaip vienetas "Baltica", buvo vienbalsiai priimtas į šią organizaciją. Net ir sovietų delegatai balsavo teigiamai. Kongresas buvo uždarytas Montrealyje etninių grupių tautodailės paroda, nepadariusia didelio įspūdžio: nebuvo reikiamos reklamos, dalyvaujančioms grupėms neužteko pakankamai vietos ir nebuvo tinkamo apšvietimo. Blogas oras ir keblus privažiavimas žiūrovų skaičių labai sumažino. Paroda vyko Ile Notre Dame saloje, Kvebeko paviljone. Lietuviams gražiai atstovavo "Vaivorykštės" rodiniai.

Poeto dr. Henriko Nagio 70 metų amžiaus sukakties minėjimą rengia Montrealio lietuvių akademinis sambūris (žiūr. skelbimą). Tenka priminti, kad į šį minėjimą bilietus reikia įsigyti iš anksto.

Sol. Virgilijaus Noreikos, Vilniaus operos ir baletto teatro direktoriaus, koncertas ruošiamas spalio 28, sekmadienį, 12.30 v. Aušros Vartų parapijos salėje. Solistui akompanuoja pianistas Povilas Jaraminas. Po koncerto bus susitikimas su svečiais prie

kavos, vyno ir sūrio. Bilietai platinami iš anksto AV bei šv. Kazimiero parapijose, "Rūtos" klube; jų taip pat galima gauti pas Reginą Piečaitienę, tel. 767-8779 ar pas Petrą Adamonį, tel. 722-3545. Įėjimas suaugusiems — \$10, moksleiviams — \$6.

AV parapijos metiniai pietūs ruošiami lapkričio 4 d. Pakvietimai ir loterijos bilietai jau siuntinėjami.

Karolina Ottaitė ruošiasi tuoktis su Francis Obuchowicz B.S.

"Le nouvel observateur" 1990. VIII.23 laidoje paskelbė Lietuvos aukščiausiosios tarybos užsienio reikalų komisijos pirmininko laišką, atsiliepiantį į 1990 m. vasario mėnesį tame laikraštyje išspausdintą straipnį apie vokiečių SS dalinius, esą Lietuva davusi Hitleriui keletą geriausių SS dalinių. Tai esanti klaida. Redakcija savo pastaboje betgi primena, kad II D. karo metu — 1941 m. įžengus Lietuvon vokiečių kariuomenei, lietuviai milicininkai pradėję pogromus. Tarp birželio ir lapkričio mėnesių vokiečių daliniai, talkinami lietuvių partizanų, esą sunaikino per 100.000 žydų. Lietuva betgi 1943 m., priešingai kitom Baltijos valstybėms, atsisakė sudaryti SS dalinius ir pasitenkino telkimo savisaugos būrių, vadovaujamų pačių lietuvių. K.

Vilniaus operos ir baletto teatro solisto VIRGILIAUS NOREIKOS ir jo akompaniatoriaus pianisto Povilo Jaramino

KONCERTAS

spalio 28 d., sekmadienį,

12.30 v.p.p.

Aušros Vartų parapijos salėje

Po koncerto — susitikimas su solistu prie kavos, vyno ir sūrio

Bilietai \$10.00, moksleiviams \$6.00. Bilietus galima gauti: Aušros Vartų parapijoje, Šv. Kazimiero parapijoje, "Rūtos" klube, pas Reginą Piečaitienę, tel. 767-8779 ir Petrą Adamonį, tel. 722-3545. Iš anksto pirkusiems bilietus rezervuojamos vietos. Kviečiami visi atsilankyti į šį neeilinį koncertą.

Ansamblių iš Lietuvos koncertams rengti komitetas

Greitas ir tikslus patarnavimas
Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 1/2%	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	10 3/4%	Taupymo — kasdienines	6 1/4%
180 d. - 364 d.	10 1/2%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	10 1/4%	RRIF — RRSP — term.	11 3/4%
60 d. - 119 d.	10 %	RRIF — RRSP — taup.	7 1/2%
30 d. - 59 d.	10 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 13 1/4%, asmenines — nuo 14 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniai	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniai	10.00- 6.00	2.00- 6.00

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statybas, plytelių dėjimą, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (diesdienų kiekis pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne

NORĖDAMI ĮSIGYTI geriausių Lietuvos dailininkų ir skulptorių reprezentacinius, tik prieš blokadą išvežtus darbus, prašome skambinti Bickus Baltic Art tel. 232-2648 Toronte.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniška paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Šimkevičienę tel. 595-9761 Toronte.

ADVOKATAS LIETUVOJE JULIUS RAGULSKIS yra pasirašęs patarnauti užsienio lietuviams visuose nuosavybės, paveldėjimų ir palikimų reikaluose. Kreiptis: Lithuania-Europe, Šiauliai, Čarno 10, namų tel. 3-93-71 arba darbo tel. 3-05-13.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynom, laidotuvių, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiušienei tel. (416) 626-5184.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimi (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

